

Szegedi Tudományegyetem
Juhász Gyula Pedagógusképző Kar
Alkalmazott Humántudományi Intézet
Magyar és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék

Tanulásban akadályozott tanulók szövegértése különböző modalitásokban

Pilot kutatás

TDK-pályamunka

Témavezető:

Gaál Zsuzsanna
adjunktus

Készítette:

Szabó Nóra
nyelv- és beszédfejlesztő tanár
szakos MA-hallgató

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	2
2. Elméleti háttér	3
2.1. A tanulásban akadályozottság értelmezése.....	3
2.2. A beszédfeldolgozás, az olvasás és a szövegértés értelmezése.....	6
2.3. Tanulásban akadályozottság és szövegértés	10
3. Empirikus kutatás	11
3.1. A vizsgálat célja.....	11
3.2. Kutatási kérdések, hipotézisek.....	11
3.3. Vizsgálati személyek	12
3.4. A kutatás módszere, eszköze	13
3.5. Vizsgálati eredmények	16
4. Összegzés.....	31
4.1. Kutatási kérdések – hipotézisek.....	31
4.2. Az eredmények összegzése, értékelése	33
4.3. További tervek, továbbfejlesztési lehetőségek	34
4.4. Felhasználhatóság a pedagógiai gyakorlatban.....	34
Felhasznált irodalom	36
Ábrajegyzék.....	39
Mellékletek	40

1. Bevezetés

Tanulásban akadályozottak pedagógiája és logopédia szakirányon végzett gyógypedagógusként sok tanulásban akadályozott gyermekkel találkozom munkám során. Több esetben is tapasztaltam, hogy a tanulók nem azonos szinten teljesítik a szövegértési feladatokat, ha azokat némaolvasással, hangos olvasást követően, hallott, vagy hallott és látott szöveg alapján kell megoldaniuk. Kíváncsisággal töltött el ez a felismerés, azonban nem találtam olyan szakirodalmat, ami ezt a területet vizsgálta volna. Így amikor elérkezett a szakdolgozati témaválasztás ideje, úgy gondoltam, hogy ez a téma lesz az, amellyel szívesen foglalkoznék a dolgozat megírása során.

Tekintettel arra, hogy még pedagógiai pályám elején járok, úgy gondoltam, hogy meglátásaim lehetnek véletlenek is, előfordulhat, hogy csupán azokra a gyermekekre jellemzőek, akikkel találkoztam. Ezért úgy döntöttem, hogy egy nagyobb létszámú mintán szeretnék vizsgálatot végezni.

Annak érdekében, hogy kutatásom reális képet adhasson, szükségesnek találtam egy előzetes, pilot vizsgálat készítését. A dolgozat megírásának kezdetén még nehéz volt elképzelni, hogy a vizsgálati eszközöm miként fog beválni, milyen fogadtatásra talál a tanulók körében. Továbbá szükségesnek találtam, hogy mielőtt egy nagyobb mintát veszek a kutatási tevékenység középpontjába, a feladatok kiértékelési szempontjait tesztelhessem, hogy előzetes elképzeléseim alapján lehetséges lesz-e a feladatsorokat értékelnem.

Dolgozatom megírását a fent leírtak alapján találtam szükségesnek. A kutatás célja kettős, reményeim szerint megbízható adatokat szerzek a vizsgált populáció szövegértési képességeiről, valamint további kutatások alapját képező dolgozat készül el a kutatási folyamat végére.

A pályamunka négy fő részre tagolódik. A bevezetőt követően ismertetem a szakirodalomban található fogalmakat, meghatározásokat a tanulásban akadályozottság, valamint a beszédfeldolgozás, az olvasás és a szövegértés területén. A harmadik fejezetben írom le empirikus kutatásomat, kitérve a vizsgálat céljára, a kutatási kérdésekre és hipotézisekre. Bemutatom a vizsgálatban résztvevő populációt, a kutatás módszerét és eszközét, majd a vizsgálat során kapott eredményeket. A dolgozat utolsó fejezetében összegzem a kutatás tapasztalatait, a kutatási kérdések megválaszolásával, a hipotézisek bizonyításával, illetve elvetésével. Értékelem az eredményeket, majd bemutatom a kutatás folytatásával kapcsolatos terveimet, a továbbfejlesztés lehetőségeit. Végezetül a pályamunka pedagógiai gyakorlatban való felhasználhatóságát tisztázom.

2. Elméleti háttér

A következőkben a vonatkozó elméleti megközelítéseket kívánom bemutatni, a tanulásban akadályozott tanulók körének meghatározásával, valamint a beszédfeldolgozás, az olvasás, és a szövegértés témakörében megjelent szakirodalom rövid áttekintésével.

2.1. A tanulásban akadályozottság értelmezése

A tanulásban akadályozottság fogalma az iskolai oktatás-nevelésben gyengébben teljesítő tanulókat foglalja magába. A definíciót az elmúlt évtizedekben többen, különböző módon határozták meg. A következőkben a különböző megközelítésű fogalmakat mutatom be.

A mentális retardáció meghatározása egy 1992-es definíció alapján „Az átlagnál significansan alacsonyabb intelligenciahányados ($IQ < 70-75$), melyen kívül a következők közül még legalább 2 funktio károsodása is észlelhető: kommunikáció, önellátás, családi élet, szociális készségek, közösségi források felhasználása, önirányítás, egészség és biztonság, iskolai készségek, szórakozás és munka” (MSD, 1999, idézi: Gordosné, 2004. 101.).

A stigmatizálást elkerülendő, a gyógypedagógiai tipológia időről-időre megújul. Az 1970-es években már három értelmi fogyatékosági csoportot különböztettek meg (debilitas, imbecillitas, idiócia). Az elnevezés a későbbiekben finomodott, enyhe, közép-súlyos és súlyos értelmi sérülés súlyosság szerinti kategória jelent meg. Ez a kategorizálás azonban nem vált közismertté. Jelenleg a tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott és súlyosan akadályozott csoportok alkotják az értelmi fogyatékoság hármast csoportját (Pap, 2004).

Az új elnevezések a nemzetközi szakirodalommal megegyezők, így nem csupán elnevezésbeli különbségről van szó (Mesterházi, 2001; Hatos, 2001, idézi: Gordosné, 2004).

Az enyhe fokú értelmi sérült személyek megjelenése nem különbözik a többi embertől, általában eltérő tantervű iskolába járnak, ahol speciális módszerek alapján tanulnak. Felnőtt korukban sikeresen beilleszkednek a társadalomba, családot alapítanak, dolgoznak (betanított munkásként, vagy szakmunkásként) (Pap, 2004).

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlődése változatos képet mutat, attól függően, hogy az érzékszervi, a motorikus, a beszédfelépítési és a viselkedési területen milyen elmaradást mutatnak, ezek milyen összefüggésben állnak az értelmi képességekben mutat-

kozó elmaradással. Tanulási képességeiket jellemzi a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, az összetett gondolkodási folyamatok és a kommunikáció, szociális alkalmazkodás területén jelentkező, átlagtól való eltérés. A tünetek az iskoláskor kezdete előtt kevésbé szembetűnőek (Gordosné, 2004).

A Pedagógiai Lexikon meghatározása szerint „tanulásban akadályozottak: mindazok a gyermekek és fiatalok, akik a tanulási képesség fejlődési zavara következtében tartósan és feltűnően nehezen tanulnak. A tanulásban akadályozottak a hazai gyógypedagógia új szakkifejezése, amelyet az enyhén értelmi fogyatékos, valamint a nehezen tanuló gyermekek csoportjának megjelölésére kezdenek használni. Kialakulásának hosszú folyamata van. A fejlődést akadályozó okok nem kizárólag a gyermek biológiai pszichológiai adottságaiban keresendők, hanem igen gyakran a családi, iskolai, szociális- kulturális környezet kedvezőtlen hatásaiban. ... Ők azok, akik az általános iskolába járó nehezen tanuló gyermekek közül a leggyengébbek, illetve azok, akik a tanulási sikertelenségeik súlyossága folytán többnyire az eltérő tantervű általános iskolában tanulnak. A tanulási akadályozottság változtatható állapot. A folyamatosan ható kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértéke csökkenthető.” (Pedagógiai Lexikon, 1997. 484-485.).

A tanulásban akadályozottság az iskolai nevelés-oktatás szemszögéből tekint a gyermekekre. A kategóriába olyan tanulók is kerülhetnek, akik a normál intelligenciaövezetbe tartoznak, ám egyéb – sok esetben szociokulturális – tényező miatt a normál oktatásban kudarcra ítéltetnének. A csoport tagjai továbbá az egyes részképességek zavarával küzdő tanulók, akiknek az olvasás, írás vagy számolás különös nehézségeket jelent (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia). A korábbiakkal ellentétben, ma már gyógypedagógiai kompetencia a súlyos beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása (Pap, 2004).

Gordosné Szabó Anna megfogalmazása szerint „A tanulási akadályozottság esetén a fejlődést akadályozó okok nem kizárólag a gyermek biológiai/pszichológiai adottságaiban keresendők, hanem igen gyakran a családi, iskolai, szociokulturális környezet kedvezőtlen hatásaiban” (Gordosné, 2004. 105.).

Mesterházi Zsuzsa kifejtette, hogy a tanulásban akadályozottság egy olyan állapot, amely a személyiségfejlődés külső és belső feltételeinek állandó kölcsönhatásában alakul ki (Mesterházi, 1998). A csoportba tehát azok a gyermekek tartoznak, „akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási

képességzavart mutatnak” (Mesterházi, 1998. 54.).

A tanulásban akadályozottság fogalma nagyobb populációt foglal magába, mint az enyhe értelmi fogyatékosoké. Az enyhe értelmi fogyatékosok azok a személyek, akik tanulmányaikat eltérő tantervű iskolában végzik (a tanköteles népesség 2-3 %-a), míg a tanulásban akadályozott gyermekek közé tartoznak a többségi iskolákban gyengén teljesítő tanulók is (a tanköteles népesség 10-12 %-a). Sajátos nevelési igényük ellátása minden esetben gyógypedagógiai módszereket igényel (Hoffmann és Mezeiné, 2006).

2009-ben Lányiné Engelmayer Ágnes a hazai tipológiának a nemzetközi fogalomhasználathoz való közelítése érdekében megfogalmazta az intellektuális képességzavar fogalmát. Eszerint a meghatározás azokra a személyekre vonatkozik, akiknél az intellektuális-kognitív működések és a kortársakhoz viszonyított adaptív magatartás jelentősen akadályozott. Definíciója szerint a csoportba sorolható személyek a társadalom segítségével fejlődésre, tanulásra és társadalmi integrációra minden életkorban képesek (Lányiné, 2009, 2012).

A tanulási akadályozottság elsősorban az iskolai oktatás-nevelésben feltérképezhető probléma, azonban már korábban, az óvodában is előjelezhető megléte. Problémáik az észlelés, a kivitelezés-végrehajtás és a szociális-emocionális területen mutatkoznak meg.

Az észlelés eltérései a következő területeken jelennek meg:

- egyensúlyészlelés (bizonytalanság, nem szeretnek ugrálni, forogni, hintázn),
- taktilis és, kinezetikus észlelés (kerülik az érintést, simogatást, vagy túlzottan keresik az ingereket),
- auditív észlelés (irányhallás, hangdifferenciálás, alak-háttér differenciálása, szerialitás),
- vizuális észlelés (optikus differenciálás, alak-háttér differenciálása, szerialitás),
- mnesztikus funkciók (emlékezés, munkamemória).

A kivitelezés-végrehajtás problémái a mozgás területén figyelhetőek meg leginkább:

- izomtónus zavarai (gyenge, petyhüdt izomzat, görcsös, túlfeszült izmok),
- nagymozgások zavarai (testtartás, állás, egyensúly, koordináció),
- finommotorikus zavarok (remegés, ügyetlenség, artikuláció, szemkövető mozgás, fixálás),
- cselekvéstervezés zavarai.

A szociális-emocionális terület zavarai a tanulási problémáknak okai és következményei is lehetnek. Megjelenhetnek a következő területeken:

- késztetések zavarai (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- általános pszichés állapot problémái (levertség, féktelenség, szorongás),
- motivációs gondok (motivátlanság, megközelíthetlenség),
- munkavégzés problémái (gyors kifáradás, lassú tempó, impulzivitás),
- önirányítás (labilitás, rigiditás),
- önértékelés (kisebbségi érzés, hibás énkép, egocentrizmus),
- beilleszkedés (kapcsolatteremtési nehézségek, agresszivitás) (*Englbrecht és Weigert, 1996, idézi Papp, 2010*).

2.2. A beszédfeldolgozás, az olvasás és a szövegértés értelmezése

A szövegértés témakörének megismeréséhez feltétlenül szükséges a beszédfeldolgozás, az olvasás és a szövegértés fogalmának pontos ismerete. A fejezetben a szakirodalomban olvasható meghatározásokat mutatom be.

2.2.1. A beszédfeldolgozás értelmezése

„A beszélt nyelvi képességek szinte minden eleme fontos tényezője az olvasási folyamatnak” (*Józsa és Steklács, 2012, idézi Szili, 2016. 14.*). Az olvasás, és a szövegértés feltétele a megfelelő beszédfeldolgozás. Ennek két fő szakasza van, a beszédészlelés és a beszédmegértés.

A beszédfeldolgozás első szakaszának alapfeltétele, hogy a beszédhanghallás megfelelően működjön. A Nagy József névvel fémjelzett REFER mérőeszköz az iskolába lépő gyermekek készség szintjét vizsgálta (*Nagy, 1986*). Az iskolaérettség kritériumaként meghatározott készségek folyamatos feltérképezése szükségessé tette az eszköz továbbfejlesztését. Az így elkészült diagnosztikai eszköz a DIFER Programcsomag. A mérőeszköz által vizsgálat hét készség közül az egyik a beszédhanghallás (*Nagy, Józsa, Vidákovich és Fazekasné, 2004*). A készséget a különböző szakemberek beszédhallás, beszédhang-differenciálás (*Gósy, 2007*), fonológiai tudatosság (*Lőrök és Kászonyiné, 2009*) néven említik munkáikban.

A beszédhanghallás nem más, mint a nyelv akusztikai elemeinek észlelése. A készség összetevői közé tartozik a szeriális észlelés is. Így a beszédhanghallás fogalma magába foglalja a beszédhangok tulajdonságainak felismerését, megkülönböztetését, valamint a

hangok sorrendjének és mennyiségének szimultán felfogását (*Fazekasné és Józsa, 2015*).

A beszédészlelés első szintje az elsődleges hallási elemzés. Ezen a szinten történik meg a hangok akusztikai sajátosságainak azonosítása. Ezt követi a fonetikai osztályozás, tehát a hang tulajdonságai alapján történő minősítése. Az automatikus feldolgozás legmagasabb szintje a fonológiai szint, a fonémadöntés folyamata (*Gósy, 2000*).

A beszédfeldolgozás második szakasza a beszédmegértés. Ekkor a jelentéses nyelvi egységek megértése és értelmezése történik meg. Ez nem más, mint a szavak, mondatok és a szöveg megértése az asszociációk szintjén (*Lurija, 1979, idézi: Gósy, 1992*).

A beszédfeldolgozás működése kétféle lehet. Az egyik lehetőség szerint az egymásra épülő szintek működése révén jutunk el az egyre magasabb szintekre, a megértésig, értelmezésig. Ez jellemzi az anyanyelv elsajátítás idején a gyermekek beszédértését, valamint a későbbiekben a nehezebb szövegek feldolgozását. A másik forma a működések párhuzamos lefolyását jelenti, amikor a különböző szinteken egyidejűleg zajlik a működés, majd a legmagasabb szinten az eredmények összegződnek (*Gósy, 2005*).

2.2.2. Az olvasás értelmezése

A klasszikus elgondolás szerint az olvasás nem más, mint gondolkodás, társalkodás (*Adamikné, 2001*). Véleménye egybehangzik több külföldi kutató megfogalmazásával, amelyek az olvasást mint a kommunikáció jellegzetes formáját határozzák meg, ahol az adó szerepét az író, míg a vevőét az olvasó tölti be. Az információk feldolgozásához szükséges képességet az olvasó olvasási készsége adja (*Thorndike, 1973; Clay, 1993*).

Az olvasás egy audiovizuális tevékenység, amelynek során jeleket értelmezünk (*Papp, 2010*). A pszicholingvisztikai megközelítés szerint az olvasás egy olyan komplex folyamat, amelynek révén az olvasó eljut a jelentéshez. A bonyolult folyamat két fő részre osztható: dekódolásra és a szöveg megértésére. A szemlélet kidolgozói szerint az olvasási folyamat célja a szöveg megértésének és értelmezésének elérése (*Pearson és Stephens, 1994*). A dekódolás a fonéma-graféma kapcsolatrendszer értelmezését, szóbeli nyelvvé alakítását jelenti (*Adamikné, 2006; Csépe, 2006, idézi Papp, 2010*). A szavak helyes ejtését ez a képesség teszi lehetővé. A megértés a szavak önálló és szöveggörnyezetben való értelmezését jelenti (*Mercer és Mercer 1989; Gaál, Hámor és Papp, 2004, idézi Papp 2010*).

Az olvasás elsajátítását és az olvasottak feldolgozását a szókincs, a beszédészlelés és beszédmegértés segíti, működését az emlékezeti működés és a figyelem befolyásolja. Fontos, hogy a szóelőhívó készség, a grammatikai-szintaktikai szabályok ismerete mellett

az olvasó elegendő, aktivizálható háttérismerettel rendelkezzen (*Vellutino*, 1987).

A magyar nyelv jellemzője, hogy írott rendszere hangjelölő. Így az olvasástanulás feltétele a beszédhanghallás és a beszédhangok differenciálásának megfelelő működése. Szükséges, hogy készségszintű legyen a hanganalízis, amelynek segítségével képesek vagyunk a hallott szavakat hangokra bontani, továbbá a térbeli tájékozódás és az optikus differenciáló képesség megléte is fontos. Amennyiben a fenti funkciók működnek, meg kell, hogy jelenjen a jelfunkció, amelynek során az olvasó ismeri és érti a jel és a jelzett közötti viszonyt. Mivel a beszédhibák jelentősen befolyásolják az olvasási folyamatot, szükséges a tiszta hangképzés. A tanulásban akadályozott gyermekeknél a fent leírt funkciók működése terén figyelhető meg zavar (*Papp*, 2010).

Az olvasástanulás kezdeti szakaszában a hang-betű megfeleltetés, a dekódolás történik. A beszédhangok tulajdonságaikat ekkor tudatosítják a gyermekek, valamint ekkor ismerkednek meg a beszédhangok vizuális képével, a betűvel is (*Blomert és Csépe*, 2012).

2.2.3. A szövegértés értelmezése

A szövegértés pszicholingvisztikai megközelítése szerint a folyamatban a szövegben megjelenő elsődleges ismereteket dolgozzuk fel, majd a mélyebb összefüggéseket ismerjük fel, végül következtetéseket vonunk le (*Perfetti és Curtis*, 1986, idézi *Laczkó*, 2008). A szövegértő olvasás részfolyamatai közé tartozik a nyelvtani forma és a lexikális jelentés által közvetített értelem meglátása, továbbá az információkra való reakció (*Adamikné*, 2002).

Tóth Beatrix több kutató (*Pressley*, 2001; *Snow*, 2005; *Allington*, 2005) írása alapján a szövegértés sikerességének feltételeit, sarkalatos pontjait következőképpen foglalta össze: a szövegértés alapja a megfelelően kialakult olvasástechnika és a gyors, pontos dekódolás; a szókincs és a megértés szorosan korrelál egymással; szükség van megfelelő háttértudásra, világismeretre; a különböző olvasmányfajták, változatos olvasási célok elősegítik a szövegértés fejlődését. A szövegértés fejlesztése szempontjából fontos a megfelelő stratégiák elsajátítása, tantárgyi kontextusba ágyazása; a szövegek szerkezeti vizsgálata; magasabb szintű gondolkodási folyamatokat igénylő kérdések; változatos szövegfeldolgozó módszerek bemutatása; az együttműködést igénylő munkaformákban történő feladatmegoldás; választási lehetőséget biztosítása; és a tanulók képességeinek megfelelő differenciálás minden esetben (*Tóth*, 2006).

A szövegértés különböző modalitásokban eltérően történik. Több különbség is

megfigyelhető a hallás utáni és az olvasást követő szövegértési feladatok megoldása között. Míg a hangzó beszéd értelmezése a hallás, a beszéd akusztikai, fonetikai, fonológiai felismerése, beszédészlelési szintek folyamatainak egymásra épülésével történik meg, addig az írott nyelv dekódolása a látás, betűfelismerés, betű-hang megfeleltetés, betűsor és annak megfelelő lexikai egység azonosítása funkciókat mozgósítja (Gósy, 2005, idézi Szili, 2016). Az elhangzott szó időben egymás után megjelenő elemekből áll össze, míg olvasáskor a szó egészét látjuk. Az írott szöveg jelei egyértelműek, ezzel szemben a beszéd nehezebben értelmezhető (Eysenck és Keane, 2003, idézi Szili, 2016). A folyamatos beszéd esetén a szavak, hangok kihallása nem egyszerű, ezzel szemben a betűk általában egy hangot jelölnek, a szóhatárok jól elkülöníthetőek. A beszédhang absztrakt reprezentációja a fonéma, az írott szimbólum absztrakt reprezentációja a graféma. (Perfetti és Maron, 1998; Blomert és Csépe, 2012, idézi Szili, 2016).

2.2.4. A szövegértési képességet vizsgáló kutatások

Az olvasástanítás eredményességét, valamint a szövegértés szintjét vizsgáló nemzetközi kutatások közül jelentős az IEA (*International Association for the Evaluation of Educational Assessment*) PIRLS vizsgálata (*Progress in International Reading Literacy Study*) és az OECD (*Organisation for Economic Co-operation and Development*) PISA programja (*Programme for International Student Assessment*), amelyekben Magyarország is a kezdetektől részt vesz (Szili, 2016).

A PIRLS- projekt a 4. osztályos tanulók szövegértését vizsgálja. A kutatás célja, hogy eredményeket adjon az olvasás céljáról, a gondolkodási műveletekről, az olvasási szokásokról és az attitűdökről. A projekt a tantervhez közeli, iskolai kontextushoz szorosan köthető tudást vizsgálja (Mullis, Martin, Gonzalez és Kennedy, 2003, idézi Szili, 2016). A PISA program az OECD országok 15 éves tanulóinak szövegértését vizsgálja. Célja a szövegértés valós helyzetekben való alkalmazásának felmérése (Csapó, Fejes, Kinyó és Tóth, 2014, idézi Szili, 2016). A nemzetközi kutatás a szövegértést úgy értelmezi, mint az iskolai és hétköznapi élet sikerességének eszköze (Papp, 2010).

Hazánkban 2001-ben indult el az Országos kompetenciamérés (OKM), amelynek keretein belül három osztályfokon (6., 8. és 10. évfolyamon) oldanak meg feladatokat a tanulók matematikából és a szövegértés területén (Balázs, Lak, Ostorics, Szabó és Vadász, 2015, idézi Szili, 2016).

2.3. Tanulásban akadályozottság és szövegértés

A tanulásban akadályozott tanulók nem vesznek részt a rendszerszintű mérésekben. Értékelésükre az intézmények saját eszközöket állítanak össze (Radványi, Fazekasné és Radicsné, 2012, idézi Köből és Vidákovich, 2015). *A szakértői vizsgálati munka protokollja* (Kuncz és mtsai, 2008, idézi Köből és Vidákovich, 2015) és az *Értelmi fogyatékos (intellektuális képességzavarral élő) gyermekek, tanulók komplex vizsgálatának diagnosztikus protokollja* (Csákvári és Mészáros, 2012, idézi Köből és Vidákovich, 2015) segítséget nyújt az érintett populáció vizsgálatában.

A 15/2013 (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálat intézmények diagnosztikus eljárásai során már elő is írja a standardizált mérőeszközök alkalmazását.

Habár a DIFER programcsomag a tanulásban akadályozott gyermekek, tanulók mérésére is alkalmas, használata még nem általános (Józsa és Fazekasné, 2006, idézi Köből és Vidákovich, 2015).

Az oktatási rendszer egészét érintő TÁMOP-3.1.8 projekt céljai között szerepel a sajátos nevelési igényű tanulók kompetenciamérésbe való bevonása. A nemzetközi gyakorlatot három módszer jellemzi:

- segítségnyújtás,
- tesztmódosítás,
- alternatív mérés (Oktatási Hivatal, 2013).

A Szegedi Tudományegyetem Oktatáselméleti Kutatócsoportja több akadálymentesítő módszert is sikeresen alkalmazott már egy projektjében (Csapó és mtsai, 2012, idézi Köből és Vidákovich, 2015).

Macher Mónika alsó tagozatos, tanulásban akadályozott tanulók beszédészlelési és beszédmegértési vizsgálatát végezte. A kis mintaszámú kutatás elgondolkodtató eredményeket hozott. Az összes vizsgálati személy beszédészlelése és beszédmegértése problémásnak mutatkozott. A beszéd feldolgozásában az akusztikai, a fonetikai és a fonológiai szinteken is zavart állapított meg, így a mondat- és szövegértés területén is komoly elmaradást diagnosztizált. A beszédmegértés zavara és a szövegértési nehézségek írott nyelvi zavarokhoz vezethetnek (Macher, 2007).

Fazekasné Fenyvesi Margit 2006-ban végzett kutatást, amelyben a beszédhanghallás és az olvasásképeség közötti összefüggést vizsgálta. Azt találta, hogy a tanulásban akadályozott gyermekek beszédhanghallásának fejlettsége elmaradást mutat. Bizonyította, hogy a beszédhanghallás fejlettsége és az olvasásképeség fejlődése között összefüggés

van (Fazekasné, 2006).

Papp Gabriella és Szabó Ákosné 2008-as vizsgálatában tanulásban akadályozott és többségi gyermekek szövegértésének fejlődését vizsgálta. Azt találták, hogy míg a többségi tanulók szövegértésének fejlődése 3-5. osztály között fejlődik jelentősen, majd a fejlődés üteme lelassul, addig a tanulásban akadályozott tanulók szövegértési képessége folyamatosan fejlődik. Habár a két csoport teljesítményének átlaga között jelentős különbség van minden életkorban, a különbség folyamatosan csökken (Papp és Szabóné, 2008).

3. Empirikus kutatás

3.1. A vizsgálat célja

Dolgozatomban tanulásban akadályozott tanulók szövegértésének vizsgálatát végeztem különböző modalitásokban. Célom az volt, hogy feltérképezzem a tanulók teljesítményét az egyes modalitásokban a feladatsorok egészét tekintve, valamint a szövegértési szintek szemszögéből. A vizsgálatokban a fiúk és a lányok teljesítményét is összehasonlítottam.

Kutatásommal azt szeretném elérni, hogy egy eddig kevésbé kutatott területen szerezzek tapasztalatot, amely révén további vizsgálatokat is el lehet végezni, ezzel is segítve a tanulásban akadályozott tanulókat szövegértési nehézségeik leküzdésében.

3.2. Kutatási kérdések, hipotézisek

A dolgozat megírásának kezdetén a következő kutatási kérdéseket fogalmaztam meg, valamint ezen hipotéziseket állítottam a kutatás középpontjába. Tanulmányom során arra törekedtem, hogy a kutatási kérdésekre megtaláljam a választ, valamint elegendő információval rendelkezzek ahhoz, hogy hipotéziseimet bizonyítani, vagy cáfolni tudjam.

3.2.1. Kutatási kérdések

- 1. kutatási kérdés:** Van-e jelentős különbség a tanulói teljesítmények között az egyes modalitásokban?
- 2. kutatási kérdés:** Melyik modalitásban érik el a legjobb teljesítményt a tanulók?
- 3. kutatási kérdés:** Melyik modalitásban érik el a leggyengébb teljesítményt a tanulók?
- 4. kutatási kérdés:** Vannak-e olyan modalitások, amelyekben a tanulók azonos teljesít-

ményt érnek el?

5. kutatási kérdés: Van-e különbség a fiúk és a lányok teljesítményében a vizsgálat során?

6. kutatási kérdés: Melyik szövegértési szinten teljesítenek a vizsgálati személyek a legjobban?

3.2.2. Hipotézisek

1. hipotézis: Feltételezésem szerint a legjobb teljesítményt a hallott és látott szöveg feladat-sorának megoldása során érik el a tanulók.

2. hipotézis: Elképzelésem szerint a legalacsonyabb szintű teljesítmény a hangos olvasást követő szövegértésben várható.

3. hipotézis: Feltevésem, hogy a hallás utáni és a némaolvasás alapján történő szövegértés közel azonos eredményeket ad.

4. hipotézis: Úgy gondolom, hogy a lányok teljesítménye jobb lesz, mint a fiúké.

5. hipotézis: Azt várom, hogy az információk visszakeresését célzó feladatokban érik el a tanulók a legjobb teljesítményt.

6. hipotézis: Véleményem szerint a leggyengébb teljesítményt a szövegértelmezési feladatokban mutatják a gyermekek.

3.3. Vizsgálati személyek

A vizsgálatokat a veszprémi Bárczi Gusztáv Általános Iskola és Speciális Szakiskola négy tanulócsoportjában, a 4., 5., 6.a és 6.b osztályokban végeztem el.

1. számú kép: A veszprémi Bárczi Gusztáv Általános Iskola épülete
<http://barcziskola.blogspot.hu/> (2016. 11. 19.)

A kutatásba tanulásban akadályozott tanulókat vontam be. A gyermekek mindannyian enyhe értelmi fogyatékosok, BNO F70.0 kóddal rendelkeznek. A 4. osztályból négy (egy lány, három fiú), az 5. osztályból nyolc (három lány, öt fiú), a 6. a osztályból hat (három lány, három fiú), a 6. b osztályból hét (öt lány, két fiú) gyermek vett részt a vizsgálatban, összesen huszonöt (tizenkettő lány, tizenhárom fiú) tanuló. A különböző évfolyamokon a vizsgálat tanulók száma eltér. Ennek oka, hogy dolgozatom alapja egy pilot kutatás, amelyhez a feladatlapokat egy intézmény tanulóival töltettem ki. Az intézményben a fent említett BNO-kóddal rendelkező, sajátos nevelési igényű tanulókon kívül több, egyéb fogyatékosági típusba sorolt tanuló is jár. Ezáltal az évfolyamokon a vizsgálni kívánt populáció tagjainak száma eltérő. (l. 1. számú táblázat)

GYERMEKEK KÓDJA	GYERMEKEK ÉLETKORA (ÉV/HÓNAP)	GYERMEKEK KÓDJA	GYERMEKEK ÉLETKORA (ÉV/HÓNAP)
1m1	10/7	1f2	10/11
1m2	10/0	2f2	12/1
1m3	11/11	2f3	11/6
2m4	12/0	2f4	12/5
2m5	11/7	3f5	14/0
2m6	11/7	3f6	12/6
2m7	11/6	3f7	12/6
2m8	11/2	4f8	12/1
3m9	13/2	4f9	13/1
3m10	12/8	4f10	12/6
3m11	12/2	4f11	14/8
4m12	12/11	4f12	12/10
4m13	12/7		

1. számú táblázat: A vizsgálati személyek életkora

3.4. A kutatás módszere, eszköze

Saját vizsgálaton alapuló, empirikus jellegű kutatást végeztem, amelynek alapját saját készítésű feladatlapjaim adták, amellyel a kiválasztott populáció képességmérését és a csoportok összehasonlítását végeztem. A vizsgálat négy szövegértési feladatlapot tartalmazott. (l. 1., 2., 3., 4. számú mellékletek)

A kutatás alapjául szolgáló feladatlapok kitöltésére a veszprémi Bárczi Gusztáv Általános Iskola és Speciális Szakiskolában került sor. Minden tanulónak napi egy feladatsort kellett megoldania. Az első napon a 4., 5., 6.a osztályokban a némaolvasással történő szövegértés, míg a 6.b osztályokban a hangos olvasás feladatait oldották meg. A második napon a 4., 5., 6.b osztályosok a hallás utáni, míg a 6.a osztály tagjai a hangos olvasást köve-

tő szövegértéssel foglalkoztak. A harmadik napon a 4., 6.a, 6.b osztályok a hallott és látott szöveg feladatlapjaival, az 5. osztályosok a hangos olvasásával tevékenykedtek. A negyedik napon a 4. osztály feladata volt a hangos olvasás feladataival történő munkálkodás, az 5-eseké a hallott és látott szöveg feladatlapjának megoldása, a 6.a osztály tagjai a hallás utáni szövegértéssel foglalkoztak, míg a 6.b-s tanulók a némaolvasás utáni feladatsort töltötték ki (1. 2. számú táblázat).

OSZTÁLYFOK	1. NAP	2. NAP	3. NAP	4. NAP
4. osztály	némaolvasás utáni szövegértés	hallás utáni szövegértés	hallott és látott szöveg szövegértése	hangos olvasás utáni szövegértés
5. osztály	némaolvasás utáni szövegértés	hallás utáni szövegértés	hangos olvasás utáni szövegértés	hallott és látott szöveg szövegértése
6.a osztály	némaolvasás utáni szövegértés	hangos olvasás utáni szövegértés	hallott és látott szöveg szövegértése	hallás utáni szövegértés
6.b osztály	hangos olvasás utáni szövegértés	hallás utáni szövegértés	hallott és látott szöveg szövegértése	némaolvasás utáni szövegértés

2. számú táblázat: A feladatlapok kitöltésének időpontja

A némaolvasás, a hallás utáni és a hallott és látott szövegértés feladatsorainak megoldása azonos módon zajlott. Az osztályok tanulói egy időben oldották meg a feladatlapokat. Először kiosztottam a feladatlapokat és – a hallás utáni szövegértésen kívül – a szövegeket. A tanulókkal ismertettem a feladatokat, az esetleges ismeretlen feladattípusokat megbeszéltük. Ezt követően a némaolvasást önállóan végezték el a gyerekek. A hallás utáni és a hallott és látott szövegeket felolvastam a tanulóknak. A feladatlapokat önállóan, saját tempójukban oldották meg. A hangos olvasás feladatlapjának megoldására egyénileg került sor. A tanulókat egyesével vittem el egy külön terembe. Itt is a feladatok megbeszélésével kezdődött a felvétel, majd a tanulók hangosan elolvasták a szöveget, végül önállóan kitöltötték a feladatsort. A feladatlapok megoldásához nem szabtam meg időkorlátot. Minden esetben 25-45 perc között végeztek a gyermekek a feladatokkal.

A meséket „Szabó Ernő: Mátyás király tréfái” című kötetének meséi alapján alakítottam át a vizsgálati populáció tudásszintjének megfelelően. A szövegeket úgy szerkesztettem, hogy azonos mondatszámúak legyenek. A történetekben használt szavakat a tanulók szókincséhez igazítottam, csupán néhány bonyolultabb kifejezést, szófordulatot hagytam a mesékben. A négy modalitás, amelyekben a tanulók szövegértési képességét vizsgáltam a következők: némaolvasás, hangos olvasás, hallás utáni és hallott és látott szöveg értése. A némaolvasás

utáni szövegértés vizsgálata a „Miért hívják a csizmadiát csizmadiának?”, a hangos olvasás alapján történő „A hosszúbeszédű prédikátor” című történettel történt. A hallás utáni szövegértést „A terhes szekér találkozott a hatlovas hintóval”, a hallott és látott szöveg feldolgozását „A csillagász és a számár” című mesével mértem fel. A történetek választása során figyelembevettem a vizsgálati személyek életkorát és tudásszintjét, valamint a korosztály érdeklődési körét.

A feladatsorok összeállítása során az Országos Kompetenciamérés szövegértésének feladattípusait vettem alapul. Ennek megfelelően a feladatlapok minden esetben négy információ-visszakeresést célzó, négy a kapcsolatok, összefüggések felismerésére irányuló, szövegértelmező és két értékelő-reflektáló kérdést tartalmaztak.

Az információ-visszakeresés művelete különböző elemek visszakeresését, azonosítását jelenti. A vizsgált személy felismeri és kiválasztja a szöveg explicit (szó szerinti), vagy implicit (rejtett) elemeit. Jól kvantifikálható feladattípus. Feltételezi a szövegről kialakult tudást. A művelettípusba tartoznak a ki, mit, mikor, hol típusú kérdések. A kérdésekre konkrét adattal kell felelni (*Balázsi, Balkányi, Ostorics, Palincsár, Rábainé, Szepesi, Szipőcsné és Vadász, 2014*).

Az összefüggések felismerését célzó feladatok különböző tartalmi és logikai összefüggések felismerését követelik. Egy cselekvés, történés okait, céljait kell észrevenni, ezek alapján következtetéseket levonni. A feladattípus nehézsége, hogy sok esetben a vizsgált személynek saját szavaival kell megfogalmaznia válaszát, nem elegendő a szöveg bizonyos részeit idéznie. Ide tartoznak a szöveg tartalmi, logikai elemeire és a szerkesztésbeli elemekre vonatkozó kérdések, az általánosítás, továbbá a szöveg összefüggéseinek és utalásainak rendszerére, valamint az események sorrendbe állítására vonatkozó feladatok is (*Balázsi, Balkányi, Ostorics, Palincsár, Rábainé, Szepesi, Szipőcsné és Vadász, 2014*).

Habár a szöveg értelmezésének alapfeltétele a megértés, szükséges hozzá alkotókészség is. Sok esetben az olvasottakra való reflektálást kívánják a típushoz tartozó feladatok, máskor értékelni kell a szöveg egy részét, vagy egészét. A művelettípusba sorolhatóak a szöveg tartalmi, vagy stiláris elemeinek értékelése is, így a vizsgált személyek kritikai elemzéséről is képet alkothatunk. A szöveg szó szerinti értelmezése mellett fontos szerepet kap a rejtett, vagy átvitt értelmű gondolatok megfejtése is. szövegértési művelettípushoz tartoznak a saját tapasztalatokkal, nézettel való összehasonlítást kérő feladatok, egy tételmondat azonosítása, újrafogalmazása. Az ide sorolt feladatokat három csoportba oszthatjuk:

- általános szövegértési feladatok,
- reflektálás a szöveg tartalmi elemeire,
- reflektálás a stiláris elemekre (*Balázsi, Balkányi, Ostorics, Palincsár, Rábainé, Szepesi, Szipőcsné és Vadász, 2014*).

A feladatok között feladatválasztók és feleletalkotók is találhatóak. A vizsgálat tesztfeladatainak típusai:

- feleletválasztó feladatok:
  - o alternatív választás:
    - állítás: az állítás igazságtartalmának eldöntése (igaz-hamis),
    - eldöntendő kérdés;
  - o többszörös választás: több válaszlehetőség közül kell kiválasztani a helyes válaszokat;
  - o válaszok illesztése: egy az egyhez illesztése;
- feleletalkotó feladatok:
  - o rövid választ (egy, vagy több szó) igénylő feladatok;
  - o hosszú választ (egész mondat) követelő feladatok (*Balázsi, Balkányi, Ostorics, Palincsár, Rábainé, Szepesi, Szipőcsné és Vadász, 2014, Kontra, 2011*).

Az adatok statisztikai feldolgozását Windows 8.1 és Excel 2010 szoftver segítségével számítottam ki.

3.5. Vizsgálati eredmények

A következőkben a kutatás során kapott eredményeket az alábbi szempontok alapján kívánom ismertetni:

- a feladatlapok feladatainak értékelése;
- az egyes feladatsorok különböző szövegértési szinthez tartozó feladatai megoldásainak összehasonlítása;
- a különböző modalitásokat vizsgáló feladatlapok megoldásainak összevetése;
- az eredmények nemek szerinti megoszlása;
- az osztályeredmények összehasonlítása;
- a teljes vizsgálati anyag értékelése.

3.5.1. A feladatlapok feladatainak értékelése

A tanulók által kitöltött feladatlapok feladatainak eredményeit ismertetem az elért pontszámok és a százalékpontok tükrében.

3.5.1.1. A némaolvasás utáni szövegértés vizsgálatának értékelése (l. 5. számú melléklet)

A némaolvasás utáni szövegértés vizsgálata a „Miért hívják a csizmadiát csizmadiának?” című mese (Szabó 1967) átiratával történt.

1. kérdés: *Hogy hívták régen a csizmadiát? Karikázd be a történetben!*

Az első feladat eldöntendő, alternatív választásos, karikázós feladat volt. A 25 tanulóból kilencen nem karikáztak be semmit, vagy nem a megfelelő szót találták meg. Három gyermek részpontot kapott, ugyanis a megfelelő szót találták meg, azonban nem bekarikázták azt, ahogyan az utasításban állt, hanem aláhúzták azt. 13 tanuló tökéletes megoldást adott. Így a tanulók pontszámának átlaga $1,16/2$ lett, ami 58%-os teljesítményt jelent.

2. kérdés: *Milyen színű csizmát készített Mátyás királynak? Színezd ki a négyzetet ugyanolyan színűre!*

A második feladat alternatív feleletalkotás volt. 24 tanuló hibátlanul válaszolt, egy tanuló részpontot kapott, mert ugyan a megfelelő, piros színt választotta, azonban nem kiszínezte a négyzetet, csupán egy X-et írt bele. Ezek alapján a feladat átlaga $1,96/2$ lett, 98%.

3. kérdés: *Milyen jutalomra számított a csizmamester? Húzd alá a történetben!*

A feladat szövegben való eldöntendő feleletválasztást jelentett. A gyermekek jelentős része, 10 fő 0 pontos választ adott, vagy nem húztak alá semmit a szövegben, vagy válaszuk nem volt értékelhető. 2 fő félpontos választ adott, míg öten 1-1 pontot kaptak. Pontlevonásuk annak az eredménye, hogy vagy nem aláhúzták, hanem bekarikázták a helyes választ, vagy részben elfogadható választ adtak (pl.: csizmadíj, tarisznya). Nyolc tanuló hibátlan választ adott. A feladat átlaga $0,88/2$, 44%.

4. kérdés: *Mivel jutalmazta meg Mátyás a csizma készítőjét? Egész mondattal válaszolj!*

A negyedik feladat hosszú választ igényelt. 11 diák semmilyen választ nem adott, vagy felelete irreleváns volt. 1 pontot hárman, kettőt négyen kaptak. A részpontot kapók vagy az utasításban megadott egész mondat helyett csupán egyszavas választ adtak, vagy értékelhető, de pontatlan választ adtak. Hibátlanul heten válaszoltak. A feladat megoldási átlaga $1,28/3$, 43%.

5. kérdés: *Számozással állítsd időrendbe az eseményeket!*

- ___ Mátyás király a lovak alól szalmát hozatott.
- ___ A csizmamester meghallotta, hogy a király az ajándékokat sokszorosan megfizeti.
- ___ A csizmamester mindenkinek eldicsekedett, hogy mekkora szerencséje lesz.
- ___ A király megleckéztette a csizmakészítőt.
- ___ Az ajtónálló figyelmeztette Mátyást.
- ___ A csizmamester elindult Budára.

Az ötödik feladat eldöntendő, számozással sorrendbe állítást kért. A gyermekek minden helyes válaszáért egy pontot kaptak, a számszomszédok helyére való jelölésért fél pontot kaptak. . A feladat átlagpontszáma 2,7/6, 45%.

6. kérdés: *Igazak, vagy hamisak az állítások? Írd az I, vagy a H betűt az állítások mögé!*

A csizmamester azt kapta Mátyástól, amire számított.

Mátyás király egy barna csizmát kapott.

Az ajtónálló elmondta a királynak, hogy mit szeretne a csizmamester.

A hatodik feladat igaz-hamis állításokat alternatív választását tartalmazta. A nem megfelelő helyre írt, helyes válaszok fél pontot, a hibátlanok egy-egy pontot jelentettek. A gyermekek többsége jól teljesítette a feladatot, megoldásuk átlaga 3,64/6 pont, ami 61%os teljesítményt jelent.

7. kérdés: *Mit jelent az, hogy „százszor többet érőt ad fejében”? Karikázd be a válasz betűjelét!*

- A. Pontosan kifizeti az árát.
- B. Több pénzt fizet, mint amennyit a termék ér.
- C. Kevesebb pénzt ad a készítőnek.
- D. Megbünteti azt, aki elhozza a terméket.

A hetedik feladat egyszerű, eldöntendő választásos feladat. A feladat megoldásának átlaga 1,2/2 pont, 60%.

8. kérdés: *Keresd ki a szövegből ezeknek a szavaknak a rokon értelmű párját! Húzd alá őket zölddel!*

fantasztikus   kérkedett   pajta   táska   történet

A nyolcadik feladat újdonság volt a tanulóknak, ugyanis öt szó szinonimáját kellett megkeresniük a szövegben, ezeket zöld színnel aláhúzniuk. Négy tanuló nem tudott helyes választ adni, maximális pontszámot csupán ketten értek el. A feladat átlaga 4,86/10, 49%.

9. kérdés: *Foglald össze a történet tanulságát egy mondatban! Írd le!*

A kilencedik feladat a tanulók által önállóan megfogalmazott rövid tanulásmegfogalmazást várta el. Hosszú feleletalkotást igénylő feladat. A tanulóknak mintegy fele teljes mértékig irreleváns választ adott, vagy üresen hagyta a megoldásra szánt helyet. Részpontot 10 gyermeknek tudtam adni, míg tökéletesen négyen válaszoltak. A feladat teljesítésének átlagpontszáma így 1,52/5, 30%.

10. kérdés: *Rajzold le, hogyan nézett ki a csizma, amikor a csizmadia visszakapta Mátyás királytól!*

A tizedik feladatban egy rajzot kellett készíteniük a gyermekeknek. A megoldás pontozása során a rajz készítésének grafomotorikus kivitelezését nem vettem figyelembe. A tanulók jelentős része 4-5 pontot kapott, így a feladat megoldási átlaga 3,72/5, 74% lett.

3.5.1.2. A hangos olvasás utáni szövegértés vizsgálatának értékelése (1. 6. számú melléklet)

A hangos olvasás alapján történő szövegértés vizsgálata „A hosszúbeszédű prédikátor” című történettel történt.

1. kérdés: *Melyik országokból érkeztek a tanulni vágyók Magyarországra? Húzd alá a szövegben!*

Az első feladatban a gyermekeknek a szövegben kellett aláhúzással jelölniük az általuk helyesnek vélt megoldást. Értékelhetetlen választ nem kaptam, a tanulók jelentős többsége, 21 fő maximális pontszámot ért el. Az átlag 2,72/3, 91%.

2. kérdés: *Mikkel volt tele a palota? Idézd a történetből!*

A második feladat szó szerinti idézést kért a tanulóktól. A gyermekek között azonos arányban jelentek meg hibátlan, mint 0 pontos megoldások. A gyermekek többsége részpontot kapott, ennek fő oka az idézés hiánya, saját szavakkal történt válaszadás. A feladat átlaga 1,4/3, 47%.

3. kérdés: *Mi volt a német idegen foglalkozása? Egy szóval válaszolj!*

A feladat rövid, egyszavas feleletalkotást igényelt. A gyermekek közül 13-an hibátlan választ adtak, heten pedig nem válaszoltak, vagy válaszuk irreleváns volt. A feladat megoldásának átlaga 1,28/2 pont, 64%.

4. kérdés: *Milyen nyelven beszélt Mátyás király az urakhoz? Karikázd be kékkel a szövegben!*

A negyedik feladat alternatív választ igényelt, megadott színnel. A gyermekek többsége

megfelelően oldotta meg a feladatot, átlaguk 1,52/2, 76%.

5. kérdés: *Hogyan fogadta Mátyás az udvarába érkező tudósokat? Saját szavaiddal írd le!*

A rövid feleletalkotó választ igénylő feladatot a gyermekek többsége hiányosan oldotta meg, válaszaik között többnyire a jól, szépen, kedves(en), rendes(en) szavak szerepeltek. Megoldási átlaguk 84/3, 61%.

6. kérdés: *Mátyás király örült a prédikátornak? Karikázd be!*

igen   nem   nem derül ki a szövegből

Alternatív, eldöntendő feleletválasztó feladat, amelyet a gyermekek többsége helytelenül oldott meg, 17-en az igent karikázták meg. A nemleges válaszra részpontot kaptak a tanulók. A feladat átlaga 0,48/2 pont, 24%.

7. kérdés: *Keresd ki a szövegből ezeknek a szavaknak a rokon értelmű párját! Húzd alá őket pirossal!*

apró   cipőkészítő   férfi   nemzetiség   pap

Az öt szó szinonimájának megkeresésén nagyon változatos képet mutatva oldották meg a tanulók. Megoldási átlag: 5,34/10, 53%.

8. kérdés: *Mit gondolt Mátyás király a prédikátor tudásáról? Húzd alá! Több jó válasz is lehet!*

hasznos   felesleges   haszontalan   fontos   tiszteletreméltó

A feladat többszörös választást követelt a gyermekektől. A helyes válaszokért 1-1 pontot adtam, a helytelenekért fél pontos levonást alkalmaztam. A tökéletes feladatmegoldásért további egy pontot kaptak a tanulók. A feladat megoldásának átlaga 0,38/3, 13%.

9. kérdés: *Hogy értette Mátyás király, hogy „Márpedig én a csizmadiában se szeretem, ha kis lábra nagy csizmát varr.”? Fogalmazd meg saját szavaiddal!*

A hosszú feleletalkotó feladatot kevésbé sikerült a gyermekeknek helyesen megoldaniuk, a többség szó szerint értelmezte a mondatot, a mögöttes tartalmat nem értették meg. A feladat pontátlaga 1,68/5, százalékpontja 34%.

10. kérdés: *Te szereted az olyan embereket, mint a német prédikátor? Indokold meg válaszodat!*

A hosszú feleletalkotó feladatra a gyermekek többnyire nemleges választ adtak, arra hivatkoztak, hogy az ilyen típusú emberek túl sokat beszélnek, unalmasak, bosszantóak. Néhányan azonban igennel válaszoltak, ugyanis tetszik nekik, hogy mindent tudnak; egy gyermek megfogalmazta, hogy örül, hogy a prédikátor tudott németül. Átlag: 3,88/5 pont, 78%.

3.5.1.3. A hallás utáni szövegértés vizsgálatának értékelése (l. 7. számú melléklet)

A hallás utáni szövegértést „A terhes szekér találkozott a hatlovas hintóval” című mesével vizsgáltam.

1. kérdés: *Kik a történet szereplői? Írd le!*

Rövid feleletalkotást követelő feladat, amelyet a tanulók többsége részben tudott megoldani. Az összes szereplőre csak 4 tanuló emlékezett. A legtöbben Mátyás nevét írták le, és a bárót, szegény embert nevezték meg. Többeknél előfordult, hogy a vándort mint szereplőt szerepeltették Mátyás mellett. A feladat átlaga 2,2/4 pont, 55%.

2. kérdés: *Minek álcázta magát Mátyás király? Húzd alá!*

lovagnak   vándornak   koldusnak   bárónak

Az eldöntendő, alternatív feleletválasztást a tanulók közül 10-en oldották meg helyesen, 15-en azonban helytelen választ adtak. Átlag: 0,8/2 pont, 40%.

3. kérdés: *Kinek a szekérére kérte fel magát Mátyás király? Írd le! Egész mondattal válaszolj!*

A hosszú feleletalkotói feladatot a tanulók többnyire helyesen oldották meg, átlaguk 1,64/3, 55%.

4. kérdés: *Hány ló volt a báró hintója elé fogva? Karikázd be!*

2   4   6   8

Az eldöntendő, alternatív feleletválasztást kérő feladatot a tanulók többsége helyesen oldotta meg, egy tanuló a helyes választ jelölte meg, de karikázás helyett aláhúzással jelölte választát. A helytelen válaszok többsége a szegény ember lovainak számát jelölte. Így a feladat átlaga 1,32/2, 66%.

5. kérdés: *Írd be a szavakat a megfelelő helyre a táblázatba!*

báró, gebék, 6, hintó, 2, paraszt, paripák, szekér

	szegény ember	gazdag ember
a kocsi tulajdonosa		
a kocsi fajtája		
a lovak száma		
a lovak jellemzője		

A válaszillesztő feladatban széles spektrumon mozog a gyermekek teljesítménye. Nyolcan hibátlanul oldották meg, hatan két választ felcseréltek. Az átlag 5,3/8, 66%.

6. kérdés: *Igazak vagy hamisak az állítások? Karikázd be a megfelelő betűjelet!*

Mátyás király szeretett álruhát öltetni.	I	H
A paraszt felvette a vándort a kocsijára.	I	H
A báró a vándort próbálta megütni.	I	H
A paraszt kapott két lovat a bárótól.	I	H
A király leleplezte magát.	I	H

Az állítások igazságtartalmának eldöntését célzó feleletválasztó feladatot a tanulók többsége megfelelően oldotta meg. Ez azt jelenti, hogy a pontok átlaga 6,84/10, ami 68%-os teljesítménynek felel meg.

7. kérdés: *Számozással állítsd időrendbe az eseményeket!*

- ___ A báró leszállt a hintóról.
- ___ A kocsis a paraszt felé készült suhintani.
- ___ Mátyás király igazságot tett.
- ___ A paraszt felvette a vándort a szekérre.
- ___ A vándor elárulja, hogy ki ő.

Az időrendbe állítást követelő feladat megoldását eltérő eredményességgel oldották meg a gyermekek. Összességében ez 2,5/5 pontos átlagteljesítményt, 50%-os sikerességet jelent.

8. kérdés: *Mi nem derült ki a történetből? Húzd át a betűjelét!*

- A. A parasztnak tele volt a szekere.
- B. A bárónak volt alkalmazottja.
- C. A vándor Mátyás király volt.
- D. A parasztnak egy gyereke volt.
- E. Mátyás király új törvényt hozott.

Az eldöntendő, alternatív választást célzó feladatot a tanulók 1,1/2 pontos átlaggal, 55%-os átlagteljesítménnyel oldották meg.

9. kérdés: *Fogalmazd meg a történet tanulságát egy mondattal! Írd le!*

A történet tanulságát hosszú válaszalkotásban kérő feladatot a tanulók úgy oldották meg, mint a többi feladatlap hasonló feladatait, hasonló eredményességgel: 1,8/5 átlagponttal, 36%-os teljesítménnyel.

10. kérdés: *Hogy nézhetett ki Mátyás király, amikor leleplezte magát? Írd le! Egész mondatokkal válaszolj!*

A gyermekek a hosszú választ igénylő feladatra változatos válaszokat adtak, többen is a meztelen választ adták meg, de a királyul, királyian válasz is sok esetben előfordult. A tanu-

lók többsége egy-egy elfogadható, jó választ adott, például a szépen, díszesen, pompásan szavak több esetben is előfordultak. Az átlagteljesítmény 2,4/5 pont, 48%.

3.5.1.4. A hallott és látott szöveg szövegértési vizsgálatának értékelése (l. 8. számú melléklet)

A hallott és látott szöveg feldolgozását az A csillagász és a számár című mesével mértem fel.

1. kérdés: *Mikor játszódik a történet? Húzd alá a történetben!*

Az egyszerű választásra irányuló feladatot a tanulók megfelelően oldották meg, ez egy szó aláhúzásától a teljes kifejezés megjelöléséig terjedt. A helytelen válaszok egy részét a helytelen válaszjelölési mód jelentette. A feladat átlaga 1,44/2 pont, 72%.

2. kérdés: *Kik sétáltak Mátyás királlyal együtt? Írd le!*

A rövid feleletalkotó feladatra a gyermekek többnyire helyes, de hiányos választ adtak. A legtöbben Beatrix nevét adták meg válaszul, valamint a csillagászt nevezték meg. Az átlag 1,44/3 pont, 48%.

3. kérdés: *Hol találkozott a király a juhással? Karikázd be a történetben!*

A feladatban megjelölt karikázás helyett néhány gyermek aláhúzással felelt, ebben az esetben pontlevonást alkalmaztam. A diákok közül 16-an tökéletes választ adtak, hatan 0 pontot értek el. 1,4/2 pontos átlagteljesítményt nyújtottak a vizsgálati személyek, ez 70%-os teljesítmény.

4. kérdés: *Mit csinált a számár? Karikázd be!*

aludt futkározott ordított sírt

Az egyszerű, alternatív választási feladatot a tanulók jelentős része helyesen oldotta meg, egy tanuló a karikázás helyett aláhúzással válaszolt, ketten helytelen választ adtak. Átlag: 1,8/2 pont, 90%.

5. kérdés: *Keresd ki a szövegből ezeknek a szavaknak a rokon értelmű párját! Húzd alá őket pirossal!*

kérlelte csodálatos esik szemlélte szemüveget

A feladat a típusához tartozó, további hasonló feladathoz hasonlóan szórt teljesítményt mutatott, ez 4,64/10 pontos átlagot, 46%-ot jelent.

6. kérdés: *Ki csinálta a következőket? Írd a vonalra!*

kikérte a csillagász véleményét: _____

megvizsgálta az eget: _____

a helyes időjárást jósolta meg: _____

A rövid feleletalkotó feladatot a tanulók közül 9-en tökéletesen oldották meg, ketten helyes felelet nélkül. A többi tanuló részpontokat kapott a helytelen válaszok miatt. Átlag: 4,04/6 pont, 67%.

7. kérdés: *A számárnak vagy a csillagásznak lett igaza? Egész mondattal válaszolj!*

A hatodik kérdés utolsó részfeladata átfedést mutat ezzel a feladattal, a válaszok ennek ellenére nem mutatnak korrelációt. A megoldások nagy része helyes volt, azonban többen a kért egész mondat helyett csupán szószerkezettel vagy egy szóval feleltek. A feladat megoldásának átlaga 1,76/3 pont, 59%.

8. kérdés: *Milyen volt az időjárás a történet elején és a végén? Egy szóval válaszolj!*

a történet elején: _____

a történet végén: _____

A feladatot 15 tanuló hiba nélkül oldotta meg, tizen a két részfeladat közül az egyikre helyesen, a másikra helytelenül feleltek. Feladatátlag: 3,44/4 pont, 86%.

9. kérdés: *Mire utal az, hogy a számár csillagász, a csillagász számár? Fogalmazd meg a saját szavaiddal!*

A feladat megoldásában észrevehető volt a mondat szó szerinti értelmezése, a mögöttes tartalmat nem értette meg a gyerekek egy része. A feladat megoldásának átlaga 2,8/5, 56%.

10. kérdés: *A következő szavakból egy olyan mondatot lehet összeállítani, ami igaz a történetre! Számozással állítsd sorba a szavakat!*

ítélj   látásra!   első   Ne

A feladatot a gyermekek jelentős része helyesen értelmezte és oldotta meg, csupán két tanulónak nem sikerült a feladatban értékelhető választ adnia. A részpontot kapó gyermekek hibái egy-egy szó cseréjéből fakadtak. A feladat átlaga 3,8/5 pont, 76%.

3.5.2. Az egyes feladatsorok különböző szövegértési szinthez tartozó feladatai megoldásának összehasonlítása

A feladatsorok minden esetben négy információ-visszakereső feladatot, négy kapcsolatok, összefüggések felismerésére irányuló, szövegértelmező feladatot és két értékelő-reflektáló feladatot tartalmaznak. Ezek eredményeit mutatja be a fejezet. (l. 9-15. számú mellékletek).

3.5.2.1. A némaolvasás utáni szövegértés különböző szövegértési szintjét vizsgáló feladatainak megoldásai (l. 9. számú melléklet)

A feladatsor információ-visszakeresési feladataiban 9 pontot érhetnek el a gyermekek, ebből a tanulók 5,28 pontos átlagot nyújtottak, ami 59 %-os teljesítményt jelent.

A szövegértelmezést célzó feladatok átlagosan 12,4 pontot értek el a maximális 24-ből, ez 52 %-os sikeresség.

A reflexiót követelő feladatok 10 pontjából 5,24 pont volt a tanulók átlaga, 52 %.

A fentiekből kiderül, hogy némaolvasás után a tanulóknak az információk visszakeresése sikerült a legjobban, az értelmezés és értékelés azonos szintű volt, a visszakeresésnél 7 %-kal gyengébb átlaggal.

3.5.2.2. A hangos olvasás utáni szövegértés különböző szövegértési szintjét vizsgáló feladatainak megoldásai (l. 10. számú melléklet)

A feladatsor információ-visszakeresési feladataiban 10 pontot érhetnek el a gyermekek, ebből a tanulók 6,92 pontos átlagot kaptak, ami 69 %-os teljesítményt jelent.

A szövegértelmezést célzó feladatok átlagosan 8,04 pontot értek el a maximális 18-ből, ez 45 %-os sikeresség.

A reflexiót követelő feladatok 9 pontjából 5,56 pont volt a tanulók átlaga, 56 %.

A fenti adatokból láthatjuk, hogy hangos olvasás utáni szövegértés terén a tanulók az információ-visszakeresésben érték el a legjobb teljesítményt, amit a reflektálás követett. A leggyengébb teljesítményt a szövegértelmezés terén mutatták a tanulók.

3.5.2.3. A hallás utáni szövegértés különböző szövegértési szintjét vizsgáló feladatainak megoldásai (l. 11. számú melléklet)

A feladatsor információ-visszakeresési feladataiban 11 pontot érhetnek el a gyermekek, ebből a tanulók 5,96 pontos átlagot kaptak, ami 54 %-os teljesítményt jelent.

A szövegértelmezést célzó feladatok átlagosan 15,74 pontot értek el a maximális 25-ből, ez 63 %-os sikeresség.

A reflexiót követelő feladatok 10 pontjából 4,2 pont volt a tanulók átlaga, 42 %.

A fentiekből kiderül, hogy hallás utáni szövegértés terén a tanulók a szövegértelmezés területén érték el a legjobb teljesítményt, reflektálni tudtak legkevésbé, 21 %-kal kisebb

sikerességgel. Az információ-visszakeresés a két érték között, megközelítőleg ezektől egyforma távolságra helyezkedik el.

3.5.2.4. A hallott és látott szöveg szövegértésének különböző szövegértési szintjét vizsgáló feladatainak megoldásai (l. 12. számú melléklet)

A feladatsor információ-visszakeresési feladataiban 9 pontot érhetnek el a gyermekek, ebből a tanulók 6,08 pontos átlagot kaptak, ami 68 %-os teljesítményt jelent.

A szövegértelmezést célzó feladatok átlagosan 13,88 pontot értek el a maximális 22-ből, ez 60 %-os sikeresség.

A reflexiót követelő feladatok 10 pontjából 6,6 pont volt a tanulók átlaga, 66 %.

A fentiekből kiderül, hogy a hallott és látott szöveg szövegértése esetén a tanulók az információk visszakeresése terén teljesítették a feladatokat a legmagasabb szinten, 68 %-osan, azt követte a reflektálás, 66 %-kal. A leggyengébb teljesítményt a szövegértelmező feladatok mutatták, 60 %-os teljesítménnyel.

3.5.2.5. A feladatsorok különböző szövegértési szintjét vizsgáló feladatainak összehasonlítása

Az egyes feladatlapok vizsgálata kimutatta, hogy az információk visszakeresése a hangos olvasás utáni szövegértési feladatlapon volt a legmagasabb, 69 %, ezt szorosan követte a hallott és látott szövegek tesztje. A némaolvasási próba ezt mintegy 9 %-os lemaradással követte. A leggyengébb teljesítményt a hallás utáni szövegértésben tapasztaltam, 54 %-os teljesítménnyel. A tanulók teljesítményének átlaga az információ-visszakeresési feladatokban a vizsgálat összes feladatlapján 62 % volt (l. 13. számú melléklet).

A szövegértelmezést célzó feladatok terén a hallás utáni szövegértés mutatta a legmagasabb átlagteljesítményt, 63 %-ot. A hallott és látott szövegek szövegértelmező feladatai 60 %-os, a némaolvasás utáni 52 %-os teljesítményt mutatott. A hangos olvasás után kitöltött feladatsor szövegértelmezésében csupán 45 %-ot értek el a tanulók. Így, összesen 56 %-os átlagteljesítményt értek el a tanulók a kapcsolatok felfedezése terén (l. 14. számú melléklet).

A reflexióra vonatkozó kérdéseket a hallott és látott szövegek szövegértésében teljesítették a legnagyobb sikerrel a gyermekek, 66 %-os teljesítménnyel. Ezt követi a hangos, majd a némaolvasási teszt eredménye. A leggyengébb eredmények a hallás utáni szövegér-

tés területén figyelhetőek meg, 42 %-kal. A reflektálási feladatok összeredménye 54 %-is teljesítményt mutat. (l. 15. számú melléklet). Az alábbi 3. számú táblázat a feladatlapok különböző szövegértési szintjein elért eredményeket mutatja be az egyes modalitásokra kivetítve:

A FELADATLAPOK KÜLÖNBÖZŐ SZÖVEGÉRTÉSI SZINTEKET VIZSGÁLÓ SZUBTESZTJEI												
	információ-visszakeresés				szövegértelmezés				reflexió			
	néma-olvasás	hangos olvasás	hallás utáni	hallott és látott	néma-olvasás	hangos olvasás	hallás utáni	hallott és látott	néma-olvasás	hangos olvasás	hallás utáni	hallott és látott
át-lag	5,28	6,92	5,96	6,08	12,4	8,04	15,7 4	13,88	5,24	5,56	4,2	6,6
	24,24				50,06				21,6			
%	59 %	69 %	54 %	68 %	52 %	45 %	63 %	60 %	52 %	56 %	42 %	66 %
	62 %				56 %				54 %			

3. számú táblázat: A feladatlapok különböző szövegértési szinteket vizsgáló szubtesztjei

3.5.3. A különböző modalitást vizsgáló feladatlapok megoldásainak összevetése

A feladatsorok mindegyike más-más modalitást vizsgál, a következőkben az ezekben elért eredményeket mutatom be. A részletes adatokat a mellékletek tartalmazzák, ld. lentebb.

3.5.3.1. A némaolvasás utáni szövegértés feladatainak összegzése (l. 9. számú melléklet)

A némaolvasás szövegértési feladatainak maximális pontszáma 43, ebből a tanulók által elért átlagpontszám 22,92 pont, ez 53 %-os teljesítménynek felel meg.

3.5.3.2. A hangos olvasás utáni szövegértés feladatainak összegzése (l. 10. számú melléklet)

A hangos olvasás próbában elérhető 46 pontból a tanulók átlagosan 20,52 pontot, 54 %-ot értek el.

3.5.3.3. A hallás utáni szövegértés feladatainak összegzése (l. 11. számú melléklet)

A hallás utáni teszt feladatainak helyes megoldása esetén összesen 42 pontot gyűjtettek a gyermekek, ebből átlagosan 25,9-et értek el, 56 %-ot.

3.5.3.4. A hallott és látott szöveg szövegértés feladatainak összegzése (l. 12. számú melléklet)

A hallott és látott szöveg szövegértésében elérhető pontszám 38, a tanulói átlagteljesítmény 26,56 pont, ami 63 %-ot jelent.

3.5.3.5. A feladatlapok megoldásainak összesítése

A feladatlapok összpontszáma alapján a legjobb teljesítményt a tanulók a hallott és látott szöveg szövegértése terén érték el, átlagosan 63 %-ot teljesítettek. A további három feladatlap ennél gyengébb, de egymáshoz közeli eredményeket mutatott (hallás utáni szövegértés 56 %, hangos olvasás utáni szövegértés 54 %, némaolvasás utáni szövegértés 53 %). Ezt mutatja a 4. számú táblázat:

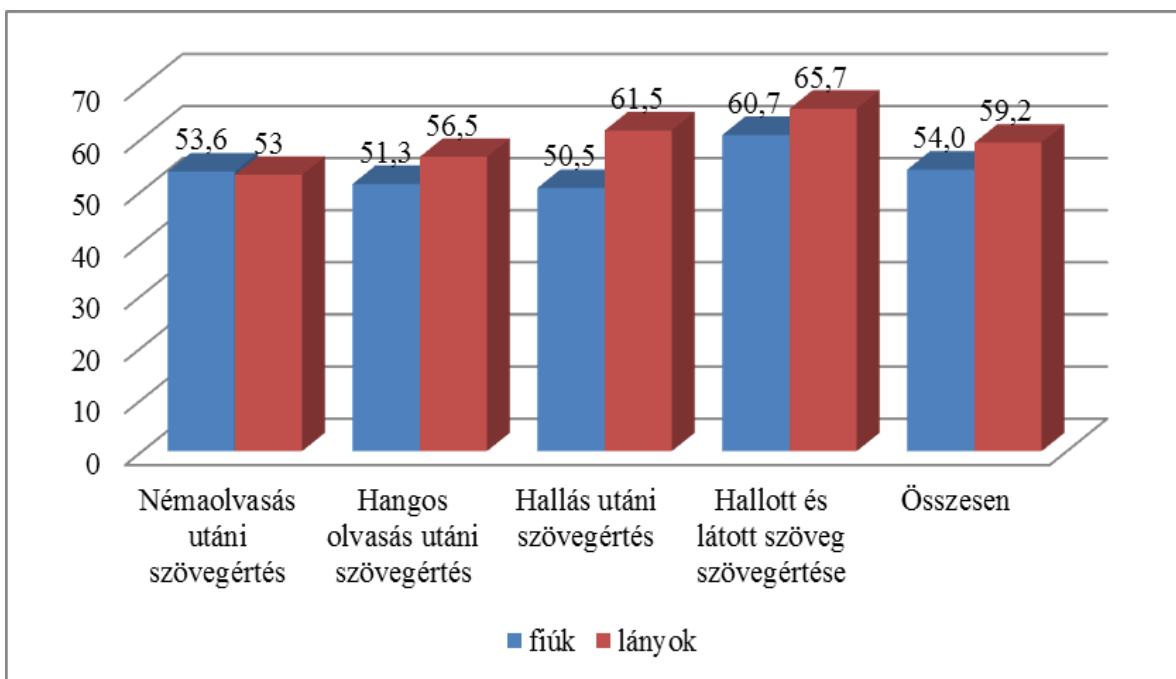
A FELADATLAPOK ÖSSZESÍTETT EREDMÉNYEI				
	némaolvasás utáni szövegértés	hangos olvasás utáni szövegértés	hallás utáni szö- vegértés	hallott és látott szöveg szövegér- tése
átlag	22,92	20,52	25,9	26,56
%	53	54	56	63

4. számú táblázat: A feladatlapok összesített eredményei

3.5.4. Nemek szerinti teljesítmények

A vizsgálat egyik célja volt, hogy a fiúk és lányok eredményeit is összehasonlíthassam. A feladatlapok eredményei szerint a némaolvasás szövegértése terén a fiúk némiképp jobban teljesítettek, mint a lányok (fiúk: 53,6 %, lányok: 53,0 %), azonban a többi próbában minden esetben a lányok pontszáma volt magasabb (hangos olvasás szövegértése: fiúk: 51,3 %, lányok: 56,5 %; hallás utáni szövegértés: fiúk: 50,5 %, lányok: 61,5 %; hallott és látott szöveg szövegértése: fiúk: 60,7 %, lányok: 65,7 %). A nemek teljesítménye között a legkisebb – kevesebb, mint 1 %-os – különbséget a némaolvasási próbában észleltem, míg a legnagyobb teljesítménybeli különbség a hallás utáni szövegértés területén mutatkozott.

Összegezve elmondható, hogy a teszt megoldása szerint a lányok teljesítettek jobban a szövegértési vizsgálatban, 5,2 %-kal megelőzve a fiúkat (fiúk: 54,0 %, lányok: 59,2 %). Ezt a megoszlást az 1. számú diagram szemlélteti.

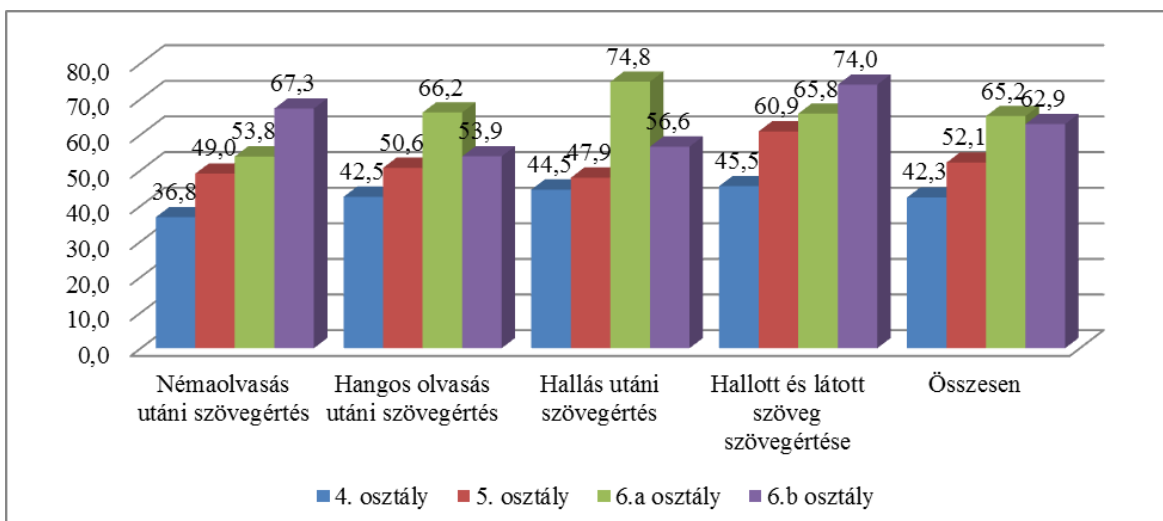

1. számú diagram: A nemek eredményeinek összehasonlítása (%)

3.5.5. A tanulócsoporthok eredményeinek összevetése

Kutatásomban arra a kérdésre is kerestem a választ, hogy a különböző osztályfokon tanuló diákok teljesítménye mutat-e különbséget. Az összes területen a legalsóbb vizsgált osztályfokon tanulók érték el a legalacsonyabb teljesítményt (némaolvasás szövegértése: 36,8 %, hangos olvasás szövegértése: 42,5 %, hallás utáni szövegértés: 44,5 %, hallott és látott szöveg szövegértése: 45,5 %). Őket követte az eggyel magasabb osztályfokon tanuló diákok teljesítménye (némaolvasás szövegértése: 49,0 %, hangos olvasás szövegértése: 50,6 %, hallás utáni szövegértés: 47,9 %, hallott és látott szöveg szövegértése: 60,9 %). A két 6. évfolyamos osztály érte el átlagban a legjobb teljesítményt: a némaolvasás és a hallott látott szöveg szövegértésének próbájában a 6.b osztály tagjai teljesítettek jobban, míg a hangos olvasási és hallás utáni tesztekben a 6.a osztály tanulói érték el a jobb teljesítményt.

Összességében a legjobb teljesítményt a 6.a osztály érte el. (l. 2. számú diagram)

2. számú diagram: A tanulócsoportok eredményei (%)

3.5.6. A feladatlapok eredményeinek összesítése

A feladatlapok eredményeinek összesítéséből kiderül, hogy a tanulók a legjobb eredményeket a több csatornán érkező információk együttes feldolgozása nyomán szerezték, míg az egy-egy csatornát érintő szubtesztok teljesítménye ennél valamivel gyengébb, ám egymáshoz viszonyítva, közel azonos szinten mozog.

A szövegértési feladatok közül a legmagasabb pontszámot az információk visszakeresése terén érték el, ezt követték a szövegértelmezési feladatok és a reflexió.

A teljesítmények közül kiemelkedik az információ-visszakeresése hangos olvasás, valamint hallott és látott szöveg szövegértése esetén, míg határozottan az átlag alatt teljesítettek a tanulók a hangos olvasás szövegértelmezési és a hallás utáni szövegértés reflexiót igénylő tesztrészeiben.

4. Összegzés

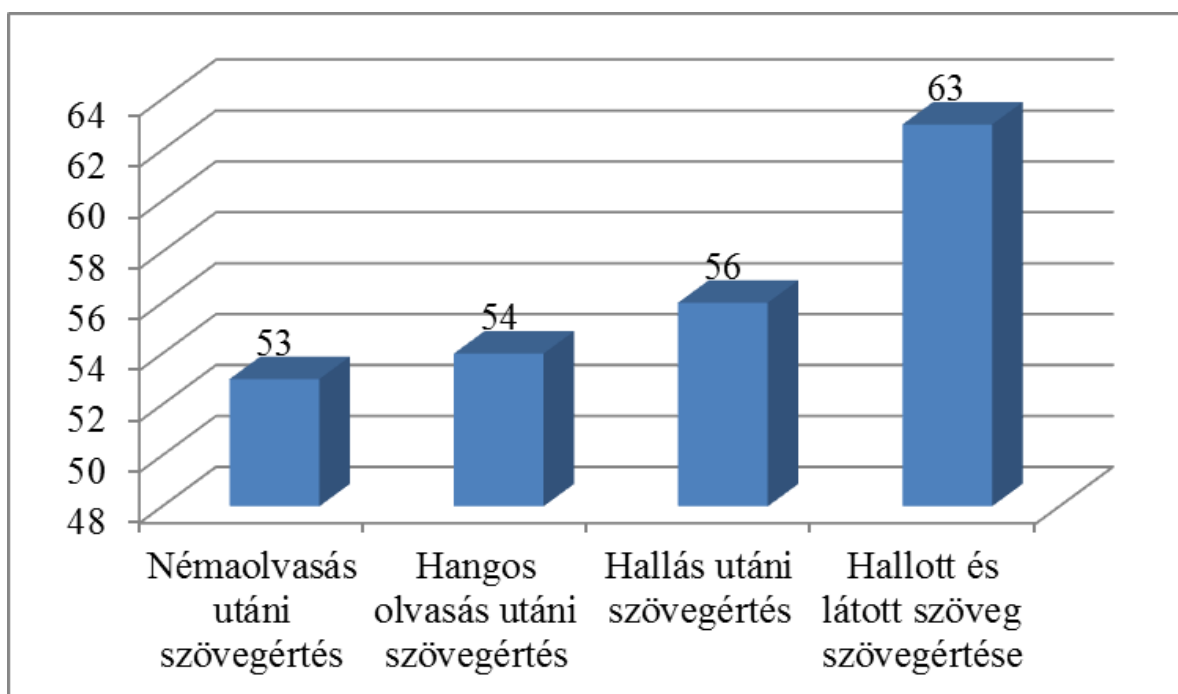
4.1. Kutatási kérdések – hipotézisek

Kutatásom során mindvégig a kutatási kérdések megválaszolása volt a célom. A következőkben a kutatási kérdések megválaszolására törekszem, valamint a hipotézisek bizonyítását, cáfolatát taglalom.

4.1.1. Kutatási kérdések megválaszolása

1. kutatási kérdés: Van-e jelentős különbség a tanulói teljesítmények között az egyes modalitásokban?

A némaolvasás utáni szövegértés eredményének százalékos átlaga 53 % volt, a hangos olvasást követő szövegértésben 54 % volt a teljesítmény átlaga, a hallás utáni próbában 56 %-ot teljesítettek a diákok, a hallott és látott szöveg szövegértése 63 %-os eredményt mutatott. A hallott és látott szöveg értelmezése kimagasodik a többi teljesítmény közül, azonban a teljesítmények közötti különbség **nem jelentős**. (1. 3. számú diagram)

3. számú diagram: Tanulói teljesítmény a különböző modalitásokban (%)

2. kutatási kérdés: Melyik modalitásban érik el a legjobb teljesítményt a tanulók?

A tanulók a legjobb teljesítményt a **hallott és látott szöveg szövegértésében** érték el, teljesítményük 63 % volt, ez a további teljesítményeknél 7, 9, valamint 10 %-kal jobb eredmény. (l. 3. számú diagram)

3. kutatási kérdés: Melyik modalitásban érik el a leggyengébb teljesítményt a tanulók?

A leggyengébb teljesítményt a **némaolvasás utáni szövegértés** terén érték el a tanulók, 53 %-ot teljesítettek. (l. 3. számú diagram)

4. kutatási kérdés: Vannak-e olyan modalitások, amelyekben a tanulók azonos teljesítményt érnek el?

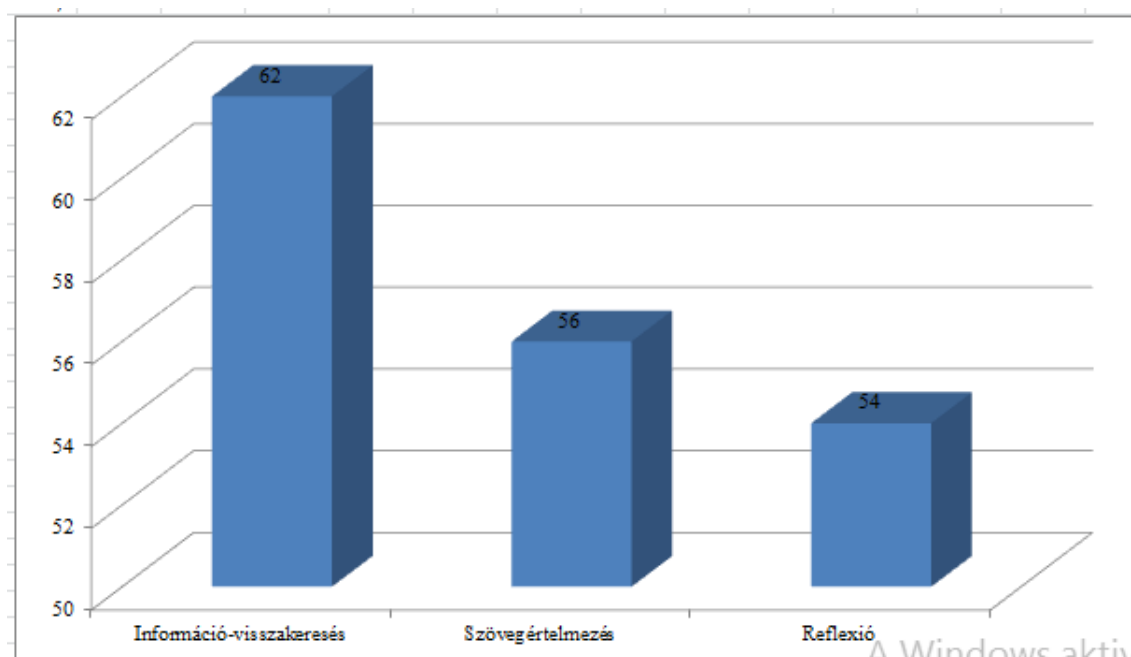
Azonos teljesítményt **nem, de közel azonos**, 5 %-os eltérésen belüli értéket értek el a tanulók a némaolvasást (53 %), a hangos olvasást követő szövegértés (54 %) és a hallás utáni szövegértés (56 %) terén. (l. 3. számú diagram)

5. kutatási kérdés: Van-e különbség a fiúk és a lányok teljesítményében a vizsgálat során?

Igen, a nemek teljesítménye között kimutatható némi eltérés, a lányok javára (fiúk: 54,0 %, lányok: 59,2 %)

6. kutatási kérdés: Melyik szövegértési szinten teljesítenek a vizsgálati személyek a legjobban?

A legjobb teljesítményt, 62 %-os átlagot **az információ-visszakeresés műveletében** érték el a tanulók. Ennél alacsonyabb, 56 %-os teljesítményt értek el a szövegértelmezési szinten, míg a leggyengébben a reflektáló feladatokban teljesítettek: 54 %-ot. (l. 4. számú diagram)

4. számú diagram: A szövegértési szintek eredménye (%)

4.1.2. Hipotézisek bizonyítása, cáfolata

1. hipotézis: Feltételezésem szerint a legjobb teljesítményt a hallott és látott szöveg feladat-sorának megoldása során érik el a tanulók.

Hipotézisem **bizonyítást nyert**, a négy modalitás közül kimagasodott a negyedik szövegértési próba átlageredménye.

2. hipotézis: Elképzelésem szerint a legalacsonyabb szintű teljesítmény a hangos olvasást követő szövegértésben várható.

Feltevésemet **cáfolta** a vizsgálat, azonban a leggyengébb átlagteljesítmény csupán 1 %-kal volt alacsonyabb, mint a hipotézisben említett modalitásé.

3. hipotézis: Feltevése, hogy a hallás utáni és a némaolvasás alapján történő szövegértés közel azonos eredményeket ad.

Elképzelésemet **bizonyította** a kutatás, a két modalitás tesztjének eredményei közel azonosak, csupán 3 %-os különbséget mutatnak (némaolvasás próbája: 53 %, hallás utáni szövegértés: 56 %).

4. hipotézis: Úgy gondoltam, hogy a lányok teljesítménye jobb lesz, mint a fiúké.

Hipotézisem **igaznak** bizonyult, a négy tesztrész közül háromban a lányok teljesítettek jobban, a teljes vizsgálatban 5,2 %-kal jobb teljesítményt nyújtottak, mint fiú társaik.

5. hipotézis: Azt vártam, hogy az információk visszakeresését célzó feladatokban érik el a tanulók a legjobb teljesítményt.

Feltevése **beigazolódott**. A hipotézisben említett szövegértési szinten a másik két szintnél 6, illetve 8 %-kal jobb teljesítményt nyújtottak a tanulók.

6. hipotézis: Véleményem szerint a leggyengébb teljesítményt a szövegértelmezési feladatokban mutatják a gyermekek.

Elképzelésem **hamisnak** bizonyult. A leggyengébb teljesítményt a reflexiót igénylő feladatokban érték el a diákok. A szövegértelmezési feladatokban átlagosan ennél 2 %-kal jobb teljesítményt mutattak.

4.2. Az eredmények összegzése, értékelése

Dolgozatomban egy önálló vizsgálaton alapuló, empirikus jellegű kutatást végeztem, amelynek alapját saját készítésű feladatlapjaim adták, amellyel a kiválasztott populáció képességmérését és a csoportok összehasonlítását végeztem.

A kutatás során nyert adatokat több szinten ismertettem, elsőként a feladatlapok feladatainak értékelését mutattam be, majd az egyes feladatsorok különböző szövegértési szinthez tartozó feladatmegoldásait hasonlítottam össze, ezután a különböző modalitást vizsgáló feladatlapok megoldásait vetettem össze. Ezt követően kitértem a fiú- és a lánygyermekek értékelésére, majd az osztályok eredményeit vettem egybe, végül a teljes vizsgálati anyagot értékeltem.

Kutatásomat kis mintán végeztem el, ezért messzemenő következtetéseket nem lehet levonni, adataim mégis elgondolkodtatóak. A 25 tanulásban akadályozott gyermek feladatmegoldásai a szövegértési szinteken és a különböző modalitásokban is hasonlóan alakult.

4.3. További tervek, továbbfejlesztési lehetőségek

Mivel a vizsgálat eredményei nem mutattak nagymértékű különbséget az egyes értékelési területeken, a kutatás folytatását tervezem, egy nagyobb mintán. Úgy gondolom, hogy hasznos lenne a továbbiakban az értékelt feladatsorok előtt egy gyakorlótesztet is megoldatni a tanulókkal, hogy az ismeretlen feladattípusokkal megismerkedhessenek, kérdéseiket feltehessék, majd a vizsgálati anyagban már ismerősként üdvözöljék az új feladatokat.

Tervezem, hogy a tesztet a sajátos nevelési igényű tanulók mellett beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő diákokkal, illetve ép képességstruktúrával rendelkezőkkel is elvégeztetem, hogy a vizsgált kérdésekre további válaszokat kaphassak.

4.4. Felhasználhatóság a pedagógiai gyakorlatban

Véleményem szerint a vizsgálat rámutatott arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók szövegértését befolyásolja, hogy milyen modalitásban történik a szöveg megismerése. A némaolvasást, hangos olvasást követő -, valamint a hallás utáni szövegértés hasonló eredményeket von maga után, míg a két csatornán – hallás és látás útján – együttesen érkező információk jobb teljesítményt eredményeznek. Úgy gondolom, hogy ezt figyelembe véve a pedagógusok a szövegértés céljának megfelelően választhatnak modalitást: ha a készség- és képességfejlesztés a fő cél, akkor érdemes a gyengébb teljesítményt nyújtó információadási csatorna mellett dönteni, míg a tudás ellenőrzésére a hallott és látott szövegek lehetnek alkalmasabbak a vizsgált populációnál. Mivel a kutatás eredménye alapján a diákok a reflexió terén nyújtották a leggyengébb teljesítményt, meggyőződésem, hogy

ezen terület fejlesztését kiemelten érdemes beépíteni az érintett populáció oktatási folyamatába. Ehhez elengedhetetlen további feladatok, feladatgyűjtemények készítése, mely a tanulásban akadályozott tanulók oktatásához újabb módszertani lehetőségeket kínál.

Felhasznált irodalom

15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1300015.emm (2016. 04. 30.)

Adamikné Jászó Anna (2001): *Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig*. Trezor Kiadó. Budapest.

Adamikné Jászó Anna (2002): *A szövegértő olvasásról*. *Magyartanítás* 4: 4–14.

Arató László (2006): *Szövegértés-szövegalkotás a magyarórán*. In: Sipos Lajos (szerk.): *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova Kiadó. Budapest. 144–160.

Balázs Ildikó, Balkányi Péter, Ostorics László, Palincsár Ildikó, Rábainé Szabó Annamária, Szepesi Ildikó, Szipőcsné Krolopp Judit és Vadász Csaba (2014): *Az Országos kompetenciamérés tartalmi keretei. Szövegértés, matematika, háttérkérdőívek*. Oktatási Hivatal.

Blomert Leo és Csépe Valéria (2012): *Az olvasástanulás és –mérés pszichológiai alapjai*. In: Csapó Benő és Csépe Valéria (szerk.): *Tartalmi keretek az olvasás diagnosztikus értékeléséhez*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 17–86.

Clay, Marie (1993): *An Observation Survey of Early Literacy Achievement*. Heinemann. Auckland.

Cs. Czachesz Erzsébet (2002): *A műfajok és a kontextus szerepe a szövegmegértésben és a jelentéskonstrukcióban*. *Iskolakultúra* 2002/9: 43–52.

Cs. Czachesz Erzsébet (1998): *Olvasás és pedagógia*. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged.

Fazekasné Fenyvesi Margit (2006): *A beszédhanghallás fejlesztése 4–8 éves korban*. Mozaik Kiadó. Szeged.

Fazekasné Fenyvesi Margit és Józsa Krisztián (2015): *Az elmélet és a gyakorlat szintézise a fejlesztő programokban: a beszédhanghallás készsége*. *Neveléstudomány*, 3. 1. sz. 64-76.

Gordosné Szabó Anna (2004): *Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek*. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest.

Gósy Mária (1992): *A beszédészlelés és a beszédmegértés folyamata*. Budapest: Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola.

Gósy Mária (2000): *A hallástól a tanulásig*. Nikol Kkt. Budapest.

- Gósy Mária (2005): *Pszicholingvisztika*. Osiris Kiadó. Budapest.
- Gósy Mária (2007): *Beszédészlelés és beszédmegértés kisgyermekkorban*. Magyar Nyelvőr 2. 129–143.
- Hoffmann Judit és Mezeyné Isépy Mária, dr. (2006): *Gyógypedagógiai alapismeretek*. Comenius Kft.
- Köböl Erika és Vidákovich Tibor (2015): *A mérési körülmények hatása a tanulásban akadályozott tanulók olvasás-szövegértés teljesítményére*. Iskolakultúra, 25 (4). 3–17. http://epa.oszk.hu/00000/00011/00194/.../EPA00011_iskolakultura_2015_04_003-017.pdf (2016. 05. 05.)
- Kontra József (2011): *A pedagógiai kutatások módszertana*. http://janus.ttk.pte.hu/tamop/kaposvari_anyag/kontra_jozsef/ch04s03.html (2016. 05. 05.)
- Laczkó Mária (2008): *Anyanyelvi szövegértés és grammatikai tudás*. Új Pedagógiai Szemle, 58/1: 12–22.
- Lányiné Engelmayer Ágnes (2009, 2012): *Intellektuális képességzavar és pszichés fejlődés*. Medicina Könyvkiadó. Budapest.
- Lörík József és Kászonyiné Jancsó Ildikó (2009): *A fonológiai tudatosság fejlesztése és hatása az írott nyelv elsajátítására*. In: Marton Klára (szerk): *Neurokognitív fejlődési zavarok vizsgálata és terápiája*. Eötvös Kiadó. Budapest. 11–43.
- Macher Mónika (2007): *Tanulásban akadályozottak beszédészlelési és beszédmegértési vizsgálata*. <http://www.nytud.hu/alknyelvdok07/proceedings07/Macher.pdf> (2016. 04. 30.)
- Mesterházi Zsuzsa (1998): *A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése*. ELTE – BGGyFK. Budapest.
- Nagy József (1986): *PREFER: Preventív fejlettségvizsgáló rendszer 4–7 éves gyermekek számára*. Akadémiai Kiadó. Budapest.
- Nagy József, Józsa Krisztián, Vidákovich Tibor és Fazekasné Fenyvesi Margit (2004): *Az elemi alapkészségek fejlődése 4–8 éves életkorban*. Mozaik Kiadó. Szeged.
- Oktatási Hivatal (2013): *A sajátos nevelési igényű tanulók a kompetenciamérésben*. Oktatási Hivatal, Budapest.

- http://www.oktatas.hu/koznevelas/projektek/tamop318_minosegfejl/projekthirek/sni_bevo_nas_kompetenciameresbe(2016. 05. 13.)
- Pap Józsefné (2004): *Gyógypedagógiai alapismeretek*. Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola. Veszprém.
- Papp Gabriella (2010): *A tanulásban akadályozott tanulók és az olvasás*. In: *Könyv és nevelés*. **12. 1. sz.**
http://olvasas.opkm.hu/felso_menusor/konyv_es_nevelas/a_tanulasban_akadalyozott_tanulok_es_az_olvasas (2016. 04. 30.)
- Papp Gabriella és Szabó Ákosné (2008): *A szövegértés fejlődése tanulásban akadályozott és többségi gyermeke esetében*. In: Perjés István, Ollé János (szerk.): *Hatékony tudomány, pedagógiai kultúra, sikeres iskola. Program és összefoglalók. VIII. Országos Neveléstudományi Konferencia*. Budapest. 2008. november 13–15. 59.
- Pearson, P. D. és Stephens, D. (1994): *Learning about literacy: A 30-year journey*. In: Ruddell, R. B., Ruddell M. R. és Singer, H. (eds.): *Theoretical models and processes of reading*. Newark, DE: International Reading Association, 22–42.
- Pedagógiai Lexikon* (1997): (főszerk.: Báthory Z. és Falus I.) Keraban Könyvkiadó. Budapest.
- Szabó Ernő (1967): *Mátyás király tréfái*. Szépirodalmi Könyvkiadó. Budapest.
- Szikszainé Nagy Irma (2000): *Szövegértés – szövegelemzés – szövegalkotás*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Szili Katalin (2016): *A fonológiai tudatosság és a mentális lexikon fejlettségének mérését lehetővé tevő online tesztrendszer kidolgozása és működésének hatékonyságvizsgálata. PHD értekezés*. Szeged.
- Thorndike, R. L. (1973): *Reading and Reasoning*. *Reading Research Quarterly*, **2**: 135–147.
- Tóth Beatrix (2006): *A szövegértés fejlesztésének elmélete és gyakorlata*. In: *Magyar Nyelvőr* **130/4**: 457–469.
- Vellutino, Frank R. (1987): *Az olvasás egy sajátos zavara, a dyslexia*. *Tudomány* **5**: 14–22.

Ábrajegyzék

1. számú kép: A veszprémi Bárczi Gusztáv Általános Iskola épülete.....	12
1. számú táblázat: A vizsgálati személyek életkora.....	13
2. számú táblázat: A feladatlapok kitöltésének időpontja.....	14
3. számú táblázat: A feladatlapok különböző szövegértési szinteket vizsgáló szubtesztjei.....	27
4. számú táblázat: A feladatlapok összesített eredményei.....	28
1. számú diagram: A nemek eredményeinek összehasonlítása.....	29
2. számú diagram: A tanulócsoportok eredményei.....	30
3. számú diagram: Tanulói teljesítmény a különböző modalitásokban.....	31
4. számú diagram: A szövegértési szintek eredménye.....	32

Mellékletek

1. számú melléklet

Miért hívják a csizmadiát csizmadiának? – némaolvasás

A csizmadiát nem mindig hívták csizmadiának, nem ám, a világ teremtése óta csizmamester volt a neve.

A világ teremtésétől egészen Mátyás királyunk idejéig.

Mátyás királyunk uralkodása alatt kapta a csizmamester a csizmadia nevet.

Ennek a névcserének az a históriája, hogy volt Mátyás királyunk idejében valamerre az országban egy csizmadiamester a többi közt.

Azt hallotta, hogy Mátyás király annak, aki ajándékot visz neki, százszor többet érőt ad fejében.

No, gondolta a csizmamester, éppen ilyen király való nekem.

Kapta-fogta, csinált egy pár parádés piros csizmát a királynak.

Felvitte Budavára, nagy büszkén lengette meg a palota kapujában a csizmát: fogadom, ezért a piros csizmáért egy tarisznya aranyat akaszt a vállamra a király!

Így hivalkodott a csizmamester mindenki előtt, akit csak útjában talált a király szobája ajtajáig.

Az ajtónálló, aki bejelentette a királynak a csizmamestert, megsúgta Mátyásnak, micsoda nagy számítással jött fel Budára a csizmamester.

Mátyás király elvette a piros csizmát, meg is köszönte, a csizmamestert kiküldte a szobából.

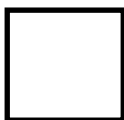
Rögtön hozatott az istállóból a lovak alól egy csomó szalmát, azzal megtömködtek a szolgái a két piros csizmát, így adták vissza a csizmamesternek:

- Nesze ravaszdi, ez a csizma díja, elmehetsz isten hírével.

Ezóta hívják a csizmadiát csizmadiának.

Feladatlap – Miért hívják a csizmadiát csizmadiának?

1. Hogy hívták régen a csizmadiát? Karikázd be a történetben!
2. Milyen színű csizmát készített Mátyás királynak? Színezd ki a négyzetet ugyanolyan színűre!

3. Milyen jutalomra számított a csizmamester? Húzd alá a történetben!
4. Mivel jutalmazta meg Mátyás a csizma készítőjét? Egész mondattal válaszolj!

---

5. Számozással állítsd időrendbe az eseményeket!

- ___ Mátyás király a lovak alól szalmát hozatott.
- ___ A csizmamester meghallotta, hogy a király az ajándékokat sokszorosán megfizeti.
- ___ A csizmamester mindenkinek eldicsekedett, hogy mekkora szerencséje lesz.
- ___ A király megleckéztette a csizmakészítőt.
- ___ Az ajtónálló figyelmeztette Mátyást.
- ___ A csizmamester elindult Budára.

6. Igazak, vagy hamisak az állítások? Írd az I, vagy a H betűt az állítások mögé!

A csizmamester azt kapta Mátyástól, amire számított.

Mátyás király egy barna csizmát kapott.

Az ajtónálló elmondta a királynak, hogy mit szeretne a csizmamester.

7. Mit jelent az, hogy „százszor többet érőt ad fejében”? Karikázd be a válasz betűjelét!

- E. Pontosan kifizeti az árát.
- F. Több pénzt fizet, mint amennyit a termék ér.
- G. Kevesebb pénzt ad a készítőnek.
- H. Megbünteti azt, aki elhozza a terméket.

8. Keresd ki a szövegből ezeknek a szavaknak a rokon értelmű párját! Húzd alá őket zölddel!

fantasztikus

kérkedett

pajta

táska

történet

9. Foglald össze a történet tanulságát egy mondatban! Írd le!

---

10. Rajzold le, hogyan nézett ki a csizma, amikor a csizmadia visszakapta Mátyás királytól!

A hosszúbeszédű prédikátor – hangos olvasás

Mátyás király udvarának minden korokban nagy híre volt.

Olaszországból, Csehországból, Németországból, mindenfelől igyekeztek a tanulni vágyó emberek a magyar király udvarába.

A tudós férfiaknak, akármilyen náció fiai voltak, paradicsom volt a budavári palota.

Tele volt az híres művészek remekeivel, bölcsesbbnél bölcsőbb könyvekkel.

Mint a kés a kést, úgy fenhette az eszét az egyik tudományos férfiú a másiknak az eszén, akivel elvitatkozott Mátyás udvarában.

Beállított egy szép napon egy német földről jött deákos ember a budai királyi palotába.

Azt is odacsalogatta az a hír, hogy a magyarok királya tejben-vajban fürösztö a tudományos idegent.

Mátyás elé vezették az idegent, hogy bemutatkozhasson.

Elmondta, hogy ő prédikátor, mégpedig olyan jeles prédikátor, hogy nincs olyan csekély dolog, hogy arról a leghosszasabban el ne tudna beszélni.

Ezt a ritka tudományt szeretné Magyarországon tanítani.

Meghallgatta Mátyás a prédikátor beszédét.

Elfordult tőle, és azt mondta a nála levő uraknak magyarul, hogy az idegen ne értse:

- Márpedig én a csizmadiában se szeretem, ha kis lábra nagy csizmát varr.

A prédikátor pedig mehetett tovább egy országgal.

Feladatlap – A hosszúbeszédű prédikátor

1. Melyik országokból érkeztek a tanulni vágyók Magyarországra? Húzd alá a szövegben!

2. Mikkel volt tele a palota? Idézd a történetből!

---

3. Mi volt a német idegen foglalkozása? Egy szóval válaszolj!

---

4. Milyen nyelven beszélt Mátyás király az urakhoz? Karikázd be kékkel a szövegben!

5. Hogyan fogadta Mátyás az udvarába érkező tudósokat? Saját szavaiddal írd le!

---

6. Mátyás király örült a prédikátornak? Karikázd be!

igen

nem

nem derül ki a szövegből

7. Keresd ki a szövegből ezeknek a szavaknak a rokon értelmű párját! Húzd alá őket pirossal!

apró

cipőkészítő

férfi

nemzetiség

szónok

8. Mit gondolt Mátyás király a prédikátor tudásáról? Húzd alá! Több jó válasz is lehet!

hasznos

felesleges

haszontalan

fontos

tiszteletreméltó

9. Hogy értette Mátyás király, hogy „Márpedig én a csizmadiában se szeretem, ha kis lábra nagy csizmát varr.”? Fogalmazd meg saját szavaiddal!

---

10. Te szereted az olyan embereket, mint a német prédikátor? Indokold meg válaszodat!

---

3. számú melléklet

**A terhes szekér találkozott a hatlovas hintóval
– hallás utáni szövegértés**

Egyszer egy vándorlásban elfáradt Mátyás király az országúton, így felkérkedett egy szegény paraszt szekérére.

A paraszt felvette jó szívvel a vándort.

Ment a szekér csendesen, egyszer csak szembe kocogott egy hatlovas fényes hintó, abban ült egy büszke báró.

A báró kocsisa rákiabált a szegény parasztra:

- Térj ki, paraszt!

De az a rongyos vándor, aki a zsákon kucorgott, azt mondta a parasztnak:

- Ne térjen ki, atyámfia.
- Mi lesz hé, nem hallottad, hogy térj ki? – már emelte az ostort a kocsis, hogy a nyaka közé suhintson a parasztnak.

Hanem a vándor leugrott a szekérről, a báró elé állt, kigombolkozott.

Hát a báró majd leesett az ülésről, ott állt előtte aranyos ruhában Mátyás király.

- Először is megparancsolom, fogjatok ki két lovat, fogjátok a szegény ember két rossz gebéje elé, elbírja négy ló is ezt a hintót.

A bárónak is le kellett szállnia, hogy segítsen a paraszt szekere elé fogni a két gyönyörű paripát.

- Most pedig megparancsolom, hogy a hintó térjen ki, mert az üres szekérnek kell a terhes szekér elől kitérni!

Akkor lett törvény, hogy az üres szekér tér ki a terhes szekér előtt.

Ezt is az igazságos Mátyásnak köszönhetjük.

Feladatlap – A terhes szekér találkozott a hatlovas hintóval

1. Kik a történet szereplői? Írd le!

2. Minek álcázta magát Mátyás király? Húzd alá!

lovagnak

vándornak

koldusnak

bárónak

3. Kinek a szekereére kérte fel magát Mátyás király? Írd le! Egész mondattal válaszolj!

4. Hány ló volt a báró hintója elé fogva? Karikázd be!

2

4

6

8

5. Írd be a szavakat a megfelelő helyre a táblázatba!

báró, gebék, 6, hintó, 2, paraszt, paripák, szekér

	szegény ember	gazdag ember
a kocsí tulajdonosa		
a kocsí fajtája		
a lovak száma		
a lovak jellemzője		

6. Igazak, vagy hamisak az állítások? Karikázd be a megfelelő betűjelet!

Mátyás király szeretett álruhát ölteni. I H

A paraszt felvette a vándort a kocsijára. I H

A báró a vándort próbálta megütni. I H

A paraszt kapott két lovat a bárótól. I H

A király leleplezte magát. I H

7. Számozással állítsd időrendbe az eseményeket!

- ___ A báró leszállt a hintóról.
- ___ A kocsis a paraszt felé készült suhintani.
- ___ Mátyás király igazságot tett.
- ___ A paraszt felvette a vándort a szekérre.
- ___ A vándor elárulja, hogy ki ő.

8. Mi nem derült ki a történetből? Húzd át a betűjelét!

- a. A parasztnak tele volt a szekere.
- b. A bárónak volt alkalmazottja.
- c. A vándor Mátyás király volt.
- d. A parasztnak egy gyereke volt.
- e. Mátyás király új törvényt hozott.

9. Fogalmazd meg a történet tanulságát egy mondattal! Írd le!

---

10. Hogy nézhetett ki Mátyás király, amikor leleplezte magát? Írd le! Egész mondatokkal válaszolj!

A csillagász meg a számár – hallott és látott szöveg

Egy mosolygós májusi délután Mátyás király a szépséges Beatrix királynéval és néhány nagyúrral elindultak a palotából sétálni.

Lépdeltek a fényes lépcsőkön a budai völgy felé, amikor Mátyás király az égre tekintett, majd odafordult az udvari csillagászhoz, aki szintén ott volt.

Odafordult a csillagászhoz:

- Nem lesz-e vajon eső, kedves öregem?

A fehér szakállú vén csillagász felrakta a nagy ókulárét az orrára, megvizsgálta az eget:

- Nem lesz eső felséges király, sétálhatunk bátorsággal.

Ahogy elértek a gyönyörű zöld mezőre, hallotta ám a király, hogy elordította magát egy számár.

Odamentek hát a juhászhoz, aki a nyáját legeltette.

- Mondjad, te juhász, miért ordít a szamarad?
- Felséges királyom, az én szamaram valahányszor a szavát hallatja, bőven hull az esőnek harmatja.

A király megint kérdéssel fordult a csillagászhoz, de ismét ezt a választ kapta:

- Én csak azt mondom királyom, hogy nem lesz eső.

A számár pedig még erősebben ordított, így juhász könyörögni kezdett:

- Fordulj vissza, felséges királyom, mert olyan csalfa idő ez a mai, mind megnyílnak az egek csatornái.

De a királyék nem hajtottak a juhász szavára, sétáltak tovább.

Nem telt bele félóra, olyan záporosó kerekedett, mind eláztatta a drága ruhákat.

Akkor harmadszor fordult Mátyás király a csillagászhoz, nevetve rajta:

- Ismerd el öregem, hogy ez a számár csillagász, mert ha a szamarat kérdeznéd, az is elismerné, hogy a csillagász számár.

Feladatlap – A csillagász meg a számár

1. Mikor játszódik a történet? Húzd alá a történetben!

2. Kik sétáltak Mátyás királlyal együtt? Írd le!

---

3. Hol találkozott a király a juhással? Karikázd be a történetben!

4. Mit csinált a számár? Karikázd be!

aludt futkározott ordított sírt

5. Keresd ki a szövegből ezeknek a szavaknak a rokon értelmű párját! Húzd alá őket pirossal!

kérlelte csodálatos esik szemlélte szemüveget

6. Ki csinálta a következőket? Írd a vonalra!

kikérte a csillagász véleményét: _____

megvizsgálta az eget: _____

a helyes időjárást jósolta meg: _____

7. A számárnak, vagy a csillagásznak lett igaza? Egész mondattal válaszolj!

---

8. Milyen volt az időjárás a történet elején és a végén? Egy szóval válaszolj!

a történet elején: _____

a történet végén: _____

9. Mire utal az, hogy a számár csillagász, a csillagász számár? Fogalmazd meg a saját szavaiddal!

---

10. A következő szavakból egy olyan mondatot lehet összeállítani, ami igaz a történetre! Számozással állítsd sorba a szavakat!

ítélj

látásra!

első

Ne

5. számú melléklet

NÉMAOLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS – FELADATOK SZÁZALÉKOS EREDMÉNYE										
	1. feladat	2. feladat	3. feladat	4. feladat	5. feladat	6. feladat	7. feladat	8. feladat	9. feladat	10. feladat
1m1	100,00%	100,00%	25,00%	33,33%	75,00%	33,33%	0,00%	45,00%	0,00%	100,00%
1m2	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	25,00%	33,33%	100,00%	10,00%	0,00%	60,00%
1f1	100,00%	100,00%	50,00%	0,00%	41,67%	66,67%	0,00%	0,00%	0,00%	40,00%
1m3	0,00%	100,00%	50,00%	0,00%	33,33%	33,33%	0,00%	30,00%	0,00%	100,00%
2m4	100,00%	100,00%	100,00%	66,67%	33,33%	50,00%	100,00%	60,00%	0,00%	0,00%
2m5	100,00%	100,00%	100,00%	66,67%	33,33%	100,00%	100,00%	60,00%	100,00%	100,00%
2f2	50,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%	100,00%	0,00%	40,00%	80,00%
2m6	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%	8,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	60,00%
2m7	100,00%	100,00%	50,00%	100,00%	83,33%	100,00%	100,00%	60,00%	100,00%	100,00%
2m8	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	41,67%	66,67%	0,00%	40,00%	80,00%	40,00%
2f3	50,00%	100,00%	25,00%	0,00%	41,67%	16,67%	100,00%	0,00%	20,00%	0,00%
2f4	50,00%	100,00%	100,00%	100,00%	25,00%	100,00%	0,00%	60,00%	40,00%	80,00%
3f5	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	33,33%	66,67%	100,00%	60,00%	0,00%	80,00%
3m9	0,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	66,67%	0,00%	20,00%	100,00%	100,00%
3m10	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	66,67%	66,67%	100,00%	80,00%	40,00%	80,00%
3f6	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	58,33%	66,67%	75,00%	60,00%	0,00%	60,00%
3f7	100,00%	100,00%	50,00%	0,00%	16,67%	33,33%	50,00%	40,00%	0,00%	80,00%
3m11	100,00%	100,00%	0,00%	100,00%	8,33%	66,67%	0,00%	20,00%	20,00%	80,00%
4m12	100,00%	100,00%	100,00%	66,67%	66,67%	75,00%	75,00%	70,00%	0,00%	100,00%
4m13	0,00%	100,00%	50,00%	33,33%	41,67%	50,00%	100,00%	30,00%	40,00%	80,00%
4f8	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	58,33%	100,00%	100,00%	90,00%	0,00%	100,00%
4f9	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%	66,67%	25,00%	100,00%	100,00%	40,00%	80,00%
4f10	0,00%	100,00%	0,00%	66,67%	58,33%	100,00%	100,00%	100,00%	20,00%	80,00%
4f11	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	66,67%	100,00%	0,00%	90,00%	100,00%	100,00%
4f12	0,00%	100,00%	0,00%	33,33%	41,67%	66,67%	100,00%	90,00%	20,00%	80,00%
átlag	58,00%	98,00%	44,00%	42,67%	45,00%	60,67%	60,00%	48,60%	30,40%	74,40%

6. számú melléklet

HANGOS OLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS – FELADATOK SZÁZALÉKOS EREDMÉNYE										
	1. feladat	2. feladat	3. feladat	4. feladat	5. feladat	6. feladat	7. feladat	8. feladat	9. feladat	10. feladat
1m1	100,00%	33,33%	100,00%	100,00%	66,67%	0,00%	25,00%	0,00%	40,00%	60,00%
1m2	33,33%	33,33%	100,00%	100,00%	33,33%	100,00%	0,00%	0,00%	20,00%	60,00%
1f1	100,00%	0,00%	100,00%	100,00%	33,33%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	80,00%
1m3	100,00%	66,67%	100,00%	100,00%	66,67%	0,00%	30,00%	33,33%	0,00%	100,00%
2m4	100,00%	33,33%	0,00%	100,00%	66,67%	50,00%	20,00%	100,00%	20,00%	80,00%
2m5	100,00%	100,00%	0,00%	75,00%	100,00%	100,00%	75,00%	33,33%	80,00%	80,00%
2f2	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	66,67%	50,00%	30,00%	33,33%	60,00%	60,00%
2m6	33,33%	0,00%	50,00%	0,00%	66,67%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	60,00%
2m7	100,00%	100,00%	75,00%	100,00%	100,00%	50,00%	80,00%	0,00%	60,00%	60,00%
2m8	33,33%	33,33%	50,00%	100,00%	33,33%	0,00%	75,00%	33,33%	60,00%	100,00%
2f3	100,00%	33,33%	0,00%	75,00%	0,00%	0,00%	35,00%	0,00%	40,00%	40,00%
2f4	100,00%	66,67%	50,00%	0,00%	33,33%	0,00%	55,00%	0,00%	20,00%	60,00%
3f5	100,00%	33,33%	0,00%	100,00%	66,67%	0,00%	80,00%	16,67%	0,00%	80,00%
3m9	100,00%	66,67%	75,00%	100,00%	66,67%	0,00%	100,00%	0,00%	60,00%	100,00%
3m10	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	66,67%	0,00%	50,00%	0,00%	60,00%	100,00%
3f6	100,00%	66,67%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	90,00%	0,00%	60,00%	100,00%
3f7	100,00%	33,33%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	100,00%	0,00%	60,00%	100,00%
3m11	100,00%	33,33%	100,00%	100,00%	66,67%	0,00%	30,00%	0,00%	20,00%	100,00%
4m12	100,00%	66,67%	100,00%	100,00%	66,67%	0,00%	100,00%	0,00%	20,00%	100,00%
4m13	100,00%	33,33%	100,00%	100,00%	33,33%	0,00%	90,00%	33,33%	60,00%	20,00%
4f8	100,00%	33,33%	100,00%	100,00%	66,67%	0,00%	70,00%	33,33%	0,00%	80,00%
4f9	100,00%	66,67%	100,00%	0,00%	33,33%	0,00%	30,00%	0,00%	20,00%	100,00%
4f10	100,00%	33,33%	0,00%	50,00%	66,67%	100,00%	40,00%	0,00%	20,00%	80,00%
4f11	100,00%	0,00%	100,00%	100,00%	66,67%	100,00%	80,00%	0,00%	60,00%	60,00%
4f12	66,67%	0,00%	0,00%	0,00%	66,67%	0,00%	30,00%	0,00%	0,00%	80,00%
átlag	90,67%	46,67%	64,00%	76,00%	61,33%	24,00%	53,40%	12,67%	33,60%	77,60%

7. számú melléklet

HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS – FELADATOK SZÁZALÉKOS EREDMÉNYE										
	1. feladat	2. feladat	3. feladat	4. feladat	5. feladat	6. feladat	7. feladat	8. feladat	9. feladat	10. feladat
1m1	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	43,75%	100,00%	30,00%	100,00%	20,00%	20,00%
1m2	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	30,00%	20,00%	0,00%	0,00%	20,00%
1f1	50,00%	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%	80,00%	20,00%	0,00%	20,00%	60,00%
1m3	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%	100,00%	20,00%	100,00%	0,00%	80,00%
2m4	75,00%	0,00%	100,00%	50,00%	0,00%	60,00%	90,00%	0,00%	40,00%	40,00%
2m5	75,00%	100,00%	100,00%	100,00%	75,00%	100,00%	60,00%	75,00%	100,00%	100,00%
2f2	25,00%	100,00%	0,00%	0,00%	25,00%	60,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2m6	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	20,00%	0,00%	20,00%	20,00%
2m7	75,00%	100,00%	66,67%	100,00%	100,00%	80,00%	60,00%	100,00%	100,00%	100,00%
2m8	50,00%	0,00%	0,00%	100,00%	87,50%	60,00%	30,00%	100,00%	60,00%	40,00%
2f3	25,00%	0,00%	66,67%	0,00%	12,50%	0,00%	30,00%	100,00%	0,00%	0,00%
2f4	50,00%	100,00%	100,00%	0,00%	87,50%	60,00%	0,00%	100,00%	0,00%	20,00%
3f5	25,00%	0,00%	66,67%	100,00%	37,50%	80,00%	80,00%	100,00%	20,00%	40,00%
3m9	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	80,00%	50,00%	80,00%	100,00%
3m10	75,00%	100,00%	66,67%	100,00%	75,00%	80,00%	60,00%	100,00%	40,00%	80,00%
3f6	100,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	60,00%	100,00%	0,00%	100,00%
3f7	100,00%	0,00%	100,00%	100,00%	75,00%	80,00%	100,00%	50,00%	0,00%	0,00%
3m11	100,00%	100,00%	66,67%	100,00%	100,00%	100,00%	80,00%	100,00%	40,00%	60,00%
4m12	75,00%	100,00%	33,33%	100,00%	100,00%	100,00%	60,00%	50,00%	100,00%	80,00%
4m13	25,00%	0,00%	33,33%	100,00%	75,00%	60,00%	40,00%	0,00%	60,00%	80,00%
4f8	25,00%	100,00%	0,00%	100,00%	25,00%	80,00%	40,00%	0,00%	0,00%	0,00%
4f9	50,00%	0,00%	100,00%	100,00%	75,00%	20,00%	20,00%	0,00%	0,00%	20,00%
4f10	75,00%	0,00%	0,00%	100,00%	75,00%	80,00%	40,00%	50,00%	60,00%	20,00%
4f11	50,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	60,00%	60,00%	50,00%	60,00%	20,00%
4f12	75,00%	0,00%	66,67%	100,00%	12,50%	40,00%	100,00%	50,00%	80,00%	100,00%
átlag	55,00%	40,00%	54,67%	66,00%	66,25%	68,40%	50,00%	55,00%	36,00%	48,00%

8. számú melléklet

HALLOTT ÉS LÁTOTT SZÖVEG SZÖVEGÉRTÉSE – FELADATOK SZÁZALÉKOS EREDMÉNYE										
	1. feladat	2. feladat	3. feladat	4. feladat	5. feladat	6. feladat	7. feladat	8. feladat	9. feladat	10. feladat
1m1	50,00%	33,33%	0,00%	100,00%	30,00%	91,67%	100,00%	75,00%	20,00%	100,00%
1m2	50,00%	33,33%	50,00%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%	100,00%	0,00%	20,00%
1f1	50,00%	66,67%	100,00%	100,00%	0,00%	66,67%	0,00%	100,00%	0,00%	20,00%
1m3	50,00%	33,33%	100,00%	100,00%	50,00%	100,00%	33,33%	75,00%	0,00%	100,00%
2m4	100,00%	33,33%	0,00%	100,00%	50,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
2m5	100,00%	66,67%	100,00%	100,00%	90,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
2f2	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	50,00%	80,00%	20,00%
2m6	0,00%	33,33%	0,00%	50,00%	20,00%	0,00%	100,00%	50,00%	0,00%	100,00%
2m7	100,00%	66,67%	50,00%	100,00%	70,00%	66,67%	100,00%	100,00%	80,00%	60,00%
2m8	50,00%	66,67%	0,00%	100,00%	20,00%	100,00%	100,00%	100,00%	80,00%	100,00%
2f3	0,00%	66,67%	0,00%	100,00%	10,00%	58,33%	0,00%	100,00%	80,00%	100,00%
2f4	50,00%	33,33%	100,00%	100,00%	30,00%	66,67%	66,67%	100,00%	80,00%	0,00%
3f5	50,00%	33,33%	50,00%	100,00%	20,00%	33,33%	0,00%	75,00%	0,00%	100,00%
3m9	100,00%	66,67%	100,00%	100,00%	70,00%	100,00%	66,67%	100,00%	100,00%	100,00%
3m10	100,00%	66,67%	100,00%	100,00%	60,00%	66,67%	66,67%	100,00%	0,00%	100,00%
3f6	100,00%	66,67%	100,00%	0,00%	90,00%	33,33%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
3f7	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	80,00%	66,67%	0,00%	75,00%	0,00%	100,00%
3m11	100,00%	33,33%	100,00%	100,00%	30,00%	100,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%
4m12	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	90,00%	66,67%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
4m13	100,00%	66,67%	100,00%	100,00%	50,00%	33,33%	33,33%	100,00%	60,00%	40,00%
4f8	100,00%	0,00%	100,00%	100,00%	30,00%	33,33%	33,33%	75,00%	60,00%	40,00%
4f9	50,00%	33,33%	100,00%	100,00%	90,00%	66,67%	33,33%	50,00%	80,00%	100,00%
4f10	100,00%	33,33%	100,00%	100,00%	70,00%	100,00%	100,00%	75,00%	100,00%	100,00%
4f11	100,00%	33,33%	100,00%	100,00%	40,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
4f12	100,00%	33,33%	100,00%	100,00%	70,00%	100,00%	33,33%	50,00%	80,00%	100,00%
átlag	72,00%	48,00%	70,00%	90,00%	46,40%	67,33%	58,67%	86,00%	56,00%	76,00%

9. számú melléklet

NÉMAOLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS – FELADATOK PONTSZÁMA, SZÁZALÉKOS EREDMÉNYE						
	INFORMÁCIÓ-VISSZAKERESŐ FELADATOK		KAPCSOLATOK, ÖSSZEFÜGGÉSEK FELISMERÉSÉRE IRÁNYULÓ, SZÖVEGÉRTELMEZŐ FELADATOK		ÉRTÉKELŐ-REFLEKTÁLÓ FELADATOK	
	pontszám	%	pontszám	%	pontszám	%
1m1	5,5	61,11%	11	45,83%	5	50,00%
1m2	4	44,44%	6,5	27,08%	3	30,00%
1f1	5	55,56%	6,5	27,08%	2	20,00%
1m3	3	33,33%	7	29,17%	5	50,00%
2m4	8	88,89%	13	54,17%	0	0,00%
2m5	8	88,89%	16	66,67%	10	100,00%
2f2	3	33,33%	4	16,67%	6	60,00%
2m6	5	55,56%	0,5	2,08%	3	30,00%
2m7	8	88,89%	19	79,17%	10	100,00%
2m8	1	11,11%	10,5	43,75%	6	60,00%
2f3	3,5	38,89%	5,5	22,92%	1	10,00%
2f4	8	88,89%	13,5	56,25%	6	60,00%
3f5	2	22,22%	14	58,33%	4	40,00%
3m9	7	77,78%	12	50,00%	10	100,00%
3m10	6	66,67%	18	75,00%	6	60,00%
3f6	6	66,67%	15	62,50%	3	30,00%
3f7	5	55,56%	8	33,33%	4	40,00%
3m11	7	77,78%	6,5	27,08%	5	50,00%
4m12	8	88,89%	17	70,83%	5	50,00%
4m13	4	44,44%	10,5	43,75%	6	60,00%
4f8	4	44,44%	20,5	85,42%	5	50,00%
4f9	5	55,56%	17,5	72,92%	6	60,00%
4f10	4	44,44%	21,5	89,58%	5	50,00%
4f11	9	100,00%	19	79,17%	10	100,00%
4f12	3	33,33%	17,5	72,92%	5	50,00%
átlag	5,28	59%	12,4	52%	5,24	52%

10. számú melléklet

HANGOS OLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS – FELADATOK PONTSZÁMA, SZÁZALÉKOS EREDMÉNYE						
	INFORMÁCIÓ-VISSZAKERESŐ FELADATOK		KAPCSOLATOK, ÖSSZEFÜGGÉSEK FELISMERÉSÉRE IRÁNYULÓ, SZÖVEGÉRTELMEZŐ FELADATOK		ÉRTÉKELŐ-REFLEKTÁLÓ FELADATOK	
	pontszám	%	pontszám	%	pontszám	%
1m1	8	80,00%	4,5	25,00%	5	50,00%
1m2	6	60,00%	3	16,67%	4	40,00%
1f1	7	70,00%	3	16,67%	4	40,00%
1m3	9	90,00%	6	33,33%	5	50,00%
2m4	6	60,00%	8	44,44%	5	50,00%
2m5	7,5	75,00%	13,5	75,00%	8	80,00%
2f2	6	60,00%	7	38,89%	6	60,00%
2m6	2	20,00%	3	16,67%	3	30,00%
2m7	9,5	95,00%	12	66,67%	6	60,00%
2m8	5	50,00%	9,5	52,78%	8	80,00%
2f3	5,5	55,00%	3,5	19,44%	4	40,00%
2f4	6	60,00%	6,5	36,11%	4	40,00%
3f5	6	60,00%	10,5	58,33%	4	40,00%
3m9	8,5	85,00%	12	66,67%	8	80,00%
3m10	10	100,00%	7	38,89%	8	80,00%
3f6	9	90,00%	12	66,67%	8	80,00%
3f7	8	80,00%	13	72,22%	8	80,00%
3m11	8	80,00%	5	27,78%	6	60,00%
4m12	9	90,00%	12	66,67%	6	60,00%
4m13	8	80,00%	11	61,11%	4	40,00%
4f8	8	80,00%	10	55,56%	4	40,00%
4f9	7	70,00%	4	22,22%	6	60,00%
4f10	5	50,00%	8	44,44%	5	50,00%
4f11	7	70,00%	12	66,67%	6	60,00%
4f12	2	20,00%	5	27,78%	4	40,00%
átlag	6,92	69%	8,04	45%	5,56	56%

11. számú melléklet

HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS – FELADATOK PONTSZÁMA, SZÁZALÉKOS EREDMÉNYE						
	INFORMÁCIÓ-VISSZAKERESŐ FELADATOK		KAPCSOLATOK, ÖSSZEFÜGGÉSEK FELISMERÉSÉRE IRÁNYULÓ, SZÖVEGÉRTELMEZŐ FELADATOK		ÉRTÉKELŐ-REFLEKTÁLÓ FELADATOK	
	pontszám	%	pontszám	%	pontszám	%
1m1	1	9,09%	17	68,00%	2	20,00%
1m2	1	9,09%	12	48,00%	1	10,00%
1f1	5	45,45%	17	68,00%	4	40,00%
1m3	1	9,09%	17	68,00%	4	40,00%
2m4	7	63,64%	10,5	42,00%	4	40,00%
2m5	10	90,91%	20,5	82,00%	10	100,00%
2f2	3	27,27%	10,5	42,00%	0	0,00%
2m6	0	0,00%	3	12,00%	2	20,00%
2m7	9	81,82%	21	84,00%	10	100,00%
2m8	4	36,36%	16,5	66,00%	5	50,00%
2f3	3	27,27%	4,5	18,00%	0	0,00%
2f4	7	63,64%	15	60,00%	1	10,00%
3f5	5	45,45%	17	68,00%	3	30,00%
3m9	11	100,00%	23	92,00%	9	90,00%
3m10	9	81,82%	19	76,00%	6	60,00%
3f6	9	81,82%	23	92,00%	5	50,00%
3f7	9	81,82%	20	80,00%	0	0,00%
3m11	10	90,91%	24	96,00%	5	50,00%
4m12	8	72,73%	22	88,00%	9	90,00%
4m13	4	36,36%	14	56,00%	7	70,00%
4f8	5	45,45%	12	48,00%	0	0,00%
4f9	7	63,64%	9	36,00%	1	10,00%
4f10	5	45,45%	17	68,00%	4	40,00%
4f11	9	81,82%	18	72,00%	4	40,00%
4f12	7	63,64%	11	44,00%	9	90,00%
átlag	5,96	54%	15,74	63%	4,2	42%

12. számú melléklet

HALLOTT ÉS LÁTOTT SZÖVEG SZÖVEGÉRTÉS – FELADATOK PONTSZÁMA, SZÁZALÉKOS EREDMÉNYE						
	INFORMÁCIÓ-VISSZAKERESŐ FELADATOK		KAPCSOLATOK, ÖSSZEFÜGGÉSEK FELISMERÉSÉRE IRÁNYULÓ, SZÖVEGÉRTELMEZŐ FELADATOK		ÉRTÉKELŐ-REFLEKTÁLÓ FELADATOK	
	pontszám	%	pontszám	%	pontszám	%
1m1	4	44,44%	14,5	63,04%	6	60,00%
1m2	3	33,33%	6	26,09%	1	10,00%
1f1	7	77,78%	8	34,78%	1	10,00%
1m3	6	66,67%	15	65,22%	5	50,00%
2m4	5	55,56%	18	78,26%	10	100,00%
2m5	8	88,89%	22	95,65%	10	100,00%
2f2	2	22,22%	5	21,74%	5	50,00%
2m6	2	22,22%	7	30,43%	5	50,00%
2m7	7	77,78%	18	78,26%	7	70,00%
2m8	5	55,56%	15	65,22%	9	90,00%
2f3	4	44,44%	8,5	36,96%	9	90,00%
2f4	6	66,67%	13	56,52%	4	40,00%
3f5	5	55,56%	7	30,43%	5	50,00%
3m9	8	88,89%	19	82,61%	10	100,00%
3m10	8	88,89%	16	69,57%	5	50,00%
3f6	6	66,67%	18	78,26%	10	100,00%
3f7	9	100,00%	15	65,22%	5	50,00%
3m11	7	77,78%	13	56,52%	0	0,00%
4m12	9	100,00%	20	86,96%	10	100,00%
4m13	8	88,89%	12	52,17%	5	50,00%
4f8	6	66,67%	9	39,13%	5	50,00%
4f9	6	66,67%	16	69,57%	9	90,00%
4f10	7	77,78%	19	82,61%	10	100,00%
4f11	7	77,78%	17	73,91%	10	100,00%
4f12	7	77,78%	16	69,57%	9	90,00%
átlag	6,08	68%	13,88	60%	6,6	66%

13. számú melléklet

INFORMÁCIÓ-VISSZAKERESŐ FELADATOK PONTSZÁMA, SZÁZALÉKOS EREDMÉNYE						
	NÉMAOLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HANGOS OLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HALLOTT ÉS LÁTOTT SZÖVEG SZÖVEGÉRTÉSE	ÖSSZPONTSZÁM	%
1m1	5,5	8	1	4	18,5	47%
1m2	4	6	1	3	14	36%
1f1	5	7	5	7	24	62%
1m3	3	9	1	6	19	49%
2m4	8	6	7	5	26	67%
2m5	8	7,5	10	8	33,5	86%
2f2	3	6	3	2	14	36%
2m6	5	2	0	2	9	23%
2m7	8	9,5	9	7	33,5	86%
2m8	1	5	4	5	15	38%
2f3	3,5	5,5	3	4	16	41%
2f4	8	6	7	6	27	69%
3f5	2	6	5	5	18	46%
3m9	7	8,5	11	8	34,5	88%
3m10	6	10	9	8	33	85%
3f6	6	9	9	6	30	77%
3f7	5	8	9	9	31	79%
3m11	7	8	10	7	32	82%
4m12	8	9	8	9	34	87%
4m13	4	8	4	8	24	62%
4f8	4	8	5	6	23	59%
4f9	5	7	7	6	25	64%
4f10	4	5	5	7	21	54%
4f11	9	7	9	7	32	82%
4f12	3	2	7	7	19	49%
átlag	5,28	6,92	5,96	6,08	24,24	62%

14. számú melléklet

KAPCSOLATOK, ÖSSZEFÜGGÉSEK FELISMERÉSÉRE IRÁNYULÓ, SZÖVEGÉRTELMEZŐ FELADATOK PONTSZÁMA, SZÁZALÉKOS EREDMÉNYE						
	NÉMAOLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HANGOS OLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HALLOTT ÉS LÁTOTT SZÖVEG SZÖVEGÉRTÉSE	ÖSSZPONTSZÁM	%
1m1	11	4,5	17	14,5	47	52%
1m2	6,5	3	12	6	27,5	31%
1f1	6,5	3	17	8	34,5	38%
1m3	7	6	17	15	45	50%
2m4	13	8	10,5	18	49,5	55%
2m5	16	13,5	20,5	22	72	80%
2f2	4	7	10,5	5	26,5	29%
2m6	0,5	3	3	7	13,5	15%
2m7	19	12	21	18	70	78%
2m8	10,5	9,5	16,5	15	51,5	57%
2f3	5,5	3,5	4,5	8,5	22	24%
2f4	13,5	6,5	15	13	48	53%
3f5	14	10,5	17	7	48,5	54%
3m9	12	12	23	19	66	73%
3m10	18	7	19	16	60	67%
3f6	15	12	23	18	68	76%
3f7	8	13	20	15	56	62%
3m11	6,5	5	24	13	48,5	54%
4m12	17	12	22	20	71	79%
4m13	10,5	11	14	12	47,5	53%
4f8	20,5	10	12	9	51,5	57%
4f9	17,5	4	9	16	46,5	52%
4f10	21,5	8	17	19	65,5	73%
4f11	19	12	18	17	66	73%
4f12	17,5	5	11	16	49,5	55%
átlag	12,4	8,04	15,74	13,88	50,06	56%

15. számú melléklet

ÉRTÉKELŐ-REFLEKTÁLÓ FELADATOK PONTSZÁMA, SZÁZALÉKOS EREDMÉNYE						
	NÉMAOLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HANGOS OLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HALLOTT ÉS LÁTOTT SZÖVEG SZÖVEGÉRTÉSE	ÖSSZPONTSZÁM	%
1m1	5	5	2	6	18	45%
1m2	3	4	1	1	9	23%
1f1	2	4	4	1	11	28%
1m3	5	5	4	5	19	48%
2m4	0	5	4	10	19	48%
2m5	10	8	10	10	38	95%
2f2	6	6	0	5	17	43%
2m6	3	3	2	5	13	33%
2m7	10	6	10	7	33	83%
2m8	6	8	5	9	28	70%
2f3	1	4	0	9	14	35%
2f4	6	4	1	4	15	38%
3f5	4	4	3	5	16	40%
3m9	10	8	9	10	37	93%
3m10	6	8	6	5	25	63%
3f6	3	8	5	10	26	65%
3f7	4	8	0	5	17	43%
3m11	5	6	5	0	16	40%
4m12	5	6	9	10	30	75%
4m13	6	4	7	5	22	55%
4f8	5	4	0	5	14	35%
4f9	6	6	1	9	22	55%
4f10	5	5	4	10	24	60%
4f11	10	6	4	10	30	75%
4f12	5	4	9	9	27	68%
átlag	5,24	5,56	4,2	6,6	21,6	54%

16. számú melléklet

A FIÚK ÉS A LÁNYOK EREDMÉNYEINEK SZÁZALÉKOS ARÁNYA					
	NÉMAOLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HANGOS OL- VASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HALLÁS UTÁ- NI SZÖVEG- ÉRTÉS	HALLOTT ÉS LÁTOTT SZÖ- VEG SZÖVEG- ÉRTÉSE	ÖSSZESEN
1m1	50	46	43	58	49,25
1m2	31	34	30	24	29,75
1m3	35	53	48	62	49,5
2m4	49	50	47	79	56,25
2m5	79	76	88	95	84,5
2m6	20	21	11	33	21,25
2m7	86	72	87	76	80,25
2m8	41	59	55	69	56
3m9	67	75	93	88	80,75
3m10	70	66	74	69	69,75
3m11	43	50	85	48	56,5
4m12	70	71	85	93	79,75
4m13	48	61	54	60	55,75
	53	56,46	61,53	65,69	59,17
1f1	31	37	57	38	40,75
2f2	30	50	29	29	34,5
2f3	23	34	16	51	31
2f4	64	43	50	55	53
3f5	47	54	54	40	48,75
3f6	56	76	80	81	73,25
3f7	40	76	63	69	62
4f8	69	58	37	48	53
4f9	66	45	37	74	55,5
4f10	71	47	57	86	65,25
4f11	88	66	67	81	75,5
4f12	59	29	59	76	55,75
	53,66	51,25	50,5	60,66	54,02

17. számú melléklet

A TANULÓCSOPORTOK EREDMÉNYEINEK SZÁZALÉKOS ARÁNYA					
	NÉMAOLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HANGOS OLVASÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS	HALLOTT ÉS LÁTOTT SZÖVEG SZÖVEGÉRTÉSE	ÖSSZESEN
1m1	50	46	43	58	49,25
1m2	31	34	30	24	29,75
1m3	35	53	48	62	49,5
1f1	31	37	57	38	40,75
	36,75	42,5	44,5	45,5	42,31
2m4	49	50	47	79	56,25
2m5	79	76	88	95	84,5
2m6	20	21	11	33	21,25
2m7	86	72	87	76	80,25
2m8	41	59	55	69	56
2f2	30	50	29	29	34,5
2f3	23	34	16	51	31
2f4	64	43	50	55	53
	49	50,62	47,87	60,87	52,09
3m9	67	75	93	88	80,75
3m10	70	66	74	69	69,75
3m11	43	50	85	48	56,5
3f5	47	54	54	40	48,75
3f6	56	76	80	81	73,25
3f7	40	76	63	69	62
	53,83	66,16	74,83	65,83	65,16
4m12	70	71	85	93	79,75
4m13	48	61	54	60	55,75
4f8	69	58	37	48	53
4f9	66	45	37	74	55,5
4f10	71	47	57	86	65,25
4f11	88	66	67	81	75,5
4f12	59	29	59	76	55,75
	67,28	53,85	56,57	74	62,92